

Θεολογικὰ Χρονικὰ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2010: Αθήνα

‘Υπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Τερψυμού πραγματοποιήθηκε στὶς 16 Μαρτίου στὸν φιλολογικὸν Σύλλογο «Παρνασσός» «Ἡμέρα μνήμης Ἀρχιεπισκόπου Β. & Ν. Ἀμερικῆς Ἰακώβου». Στὴ διάρκεια τῆς ἡμερίδας παρουσιάστηκε ὁ τόμος «Τὰ Ἀπαντά ἐπὶ Πανανθρωπίνων Δικαιωμάτων καὶ Ἐθνικῶν Θεμάτων» (ἐκδ. University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2008). Μεταξὺ τῶν ὄμιλητῶν στὴν ἡμερίδα ἦσαν ὁ καθ. Ἀθανάσιος Ἀγγελόπουλος («Οἱ προσωπικὲς σχέσεις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἰακώβου μὲ τοὺς προέδρους τῶν Η.Π.Α.»), Θωμᾶς Παπαστεφάνου («Οἱ Ἀρχιεπίσκοποι Ἰακώβος γιὰ τὸ Βορειοηπειρωτικὸν καὶ τὸ Γιουγκοσλαβικόν») κ.ἄ., ἐνῶ παρεμβάσεις ἔκαναν πολιτικοὶ καὶ δημοσιογράφοι.

ΜΑΡΤΙΟΣ 2010: Χίος

‘Η Ἔνωση Θεολόγων Χίου σὲ συνεργασία μὲ τὴ Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσης Χίου διοργάνωσαν στὶς 13 τοῦ μηνὸς ἐπιμορφωτικὴ ἡμερίδα γιὰ Θεολόγους ἐκπαιδευτικούς. Στὴν ἡμερίδα παρουσιάστηκαν εἰσηγήσεις ἀπὸ τὸν Σύμβουλο τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου Σταύρο Γιαγκάζογλου («Τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν στὸ Δημόσιο Σχολεῖο: Προβληματισμοὶ καὶ Προοπτικὲς») καὶ τὸν Σχολικὸ Σύμβουλο Ἀνδρέα Ἀργυροπούλῳ («Τὸ

ἔρωτημα γιὰ τὸν Θεὸν καὶ οἱ νέοι. Ὁψεις ἐνὸς ὑπαρξιακοῦ διαλόγου»).

ΜΑΡΤΙΟΣ 2010: Βοστώνη, Η.Π.Α.

Τὸ ἔκτο ἑτήσιο συνέδριο πατερικῶν μελετῶν τῶν ἀποφοίτων φοιτητῶν ποὺ διοργανώνει τὸ Pappas Patristic Institute στὸ ὄνομα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἰακώβου ἔλαβε χώρα στὶς 11-13 Μαρτίου στὴν Ἐλληνο-δρθόδοξη Σχολὴ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στὸ Μπρούκλαϊν (Βοστώνη). Μεταπτυχιακὸι φοιτητὲς ἀπὸ πανεπιστήμια ὅλης τῆς Ἀμερικῆς καὶ μερικοὶ ἀπὸ τὴν Ἐλλάδα παρουσίασαν ἐφέτος 36 ἀνακοινώσεις ποὺ ἀφοροῦσαν τὴν πατρολογία καὶ ἄλλα θεολογικὰ θέματα. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε μερικὲς ἀπὸ τὶς εἰσηγήσεις. Ο Πέτρος Τούλης ἀπὸ τὸ Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ἔκανε εἰσήγηση μὲ τίτλο «Οἱ πέντε ὄμιλίες τοῦ Θεοφάνους Νικαίας γιὰ τὸ Θαβώρειο Φῶς: Παλαμικὴ ἢ Θωμαστικὴ ἐπίδραση?» Ο Alexis Torrance ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο τῆς Ὀξφόρδης τῆς Ἀγγλίας ἔκανε ἀνακοίνωση μὲ τίτλο «Τὸ Πατερικὸ προτυπούμενο γιὰ τὴ σύγχρονη Ὁρθόδοξη θεολογία τοῦ προσώπου: ἔκαθαρο ἢ ἀμφιβαλλόμενο;» Η Adriana Bara ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Μοντρεάλ, Καναδᾶς, ἔκανε ἀνακοίνωση μὲ τίτλο «Βυζαντινὸς πολιτισμὸς στὴ Μολδαβία μετὰ τὴν πτώση τῆς Κωνσταντινουπόλεως».

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2010: Μεγάλη Βρετανία

Στις 12-14 τοῦ μηνὸς πραγματοποιήθηκε στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Manchester διεθνὲς συνέδριο μὲ θέμα «Η θεολογία καὶ οἱ Τέχνες». Μεταξὺ τῶν ὀμιλητῶν ἦσαν οἱ Richard Bauckham, David Brown, Eamon Duffy, Terry Eagleton, Anne-Marie Korte and Jacqueline Osherow κ.ἄ.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2010: Θεσσαλονίκη

Τὴ Δευτέρᾳ 12 Απριλίου 2010 πραγματοποιήθηκε στὸ Β' ἀμφιθέατρο τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. ἡμερίδα μὲ θέμα: «Η συμβολὴ τῶν γυναικῶν στὴ θεολογικὴ ἔρευνα κατὰ τὴν τελευταία εἰκοσαετία στὸ ΑΠΘ». Η ἡμερίδα διοργανώθηκε ἀπὸ τὸ Τμῆμα Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ καὶ τὸ ἐλληνικὸ τμῆμα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐταιρείας Γυναικῶν στὴ Θεολογικὴ Ἐρευνα (European Society of Women in Theological Research-ESW TR). Τις ἐργασίες τῆς ἡμερίδας ἄνοιξε μὲ χαιρετισμό του ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Θεολογίας καθ. Δημήτριος Καϊμάκης. Στὴ συνέχεια τὸ λόγο πῆραν οἱ καθηγήτριες Δέσποινα Λάλιου καὶ Δημήτρα Κούκουρα παρουσιάζοντας τὴν ἐμπειρία τους ὡς οἱ πρῶτες γυναικες μέλη ΔΕΠ στὰ δύο Τμήματα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. Η Ἐλένη Κασσελούρη-Χατζηβασιλειάδη, Δρ. Θ. τοῦ Α.Π.Θ., Συνεργάτις τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν καὶ Διδάσκουσα στὸ Ε.Α.Π. παρουσίασε τὴν ίστορία, τοὺς στόχους καὶ τὴ δράση τῆς Ἐταιρείας Εὐρωπαίων Γυναικῶν στὴ Θεολογικὴ Ἐρευνα (www.eswtr.org). Στὴ συνέχεια οἱ λέκτορες τῶν Τμημάτων Θεολογίας καὶ Κοινωνικῆς & Ποιμαντικῆς Θεολογίας τοῦ Α.Π.Θ. ἀντίστοιχα, Βάσω Μητροποτούλου καὶ Ἀννα Καραμανίδου, παρουσίασαν στατιστικὰ δεδομένα ποὺ ἀφοροῦν στὴ

συμμετοχὴ τῶν γυναικῶν στὶς θεολογικὲς σπουδὲς καὶ στὴν ἔρευνα κατὰ τὴν τελευταία εἰκοσαετία στὸ Α.Π.Θ. Στὴν πρώτη στρογγυλὴ τράπεζα ποὺ ἀκολούθησε μὲ θέμα: «Οἱ γυναικες ἔρευνοῦν γιὰ τὴ θέση τῶν γυναικῶν» εἰσήγησες παρουσίασαν ἡ Εὐανθία Ἀδαμτζίλογλου Δρ. Θ. τοῦ Α.Π.Θ., Σπυριδούλα Ἀθανασοπούλου-Κυπρίου Δρ. Θ. καὶ διδάσκουσα στὸ Ε.Α.Π., Ζωὴ Τερλιμπάκου Δρ. Θ. τοῦ Α.Π.Θ., Θ. Χουβαρδᾶ Δρ. Θ. τοῦ Α.Π.Θ., ἐνῶ τὴ συζήτηση συντόνισε ἡ Ἀν. καθηγήτρια Ἀννα Κόλτσιου. Τὴ δεύτερη στρογγυλὴ τράπεζα μὲ θέμα: «Οἱ γυναικες στὴ θεολογικὴ ἔρευνα» συντόνισε ἡ καθ. Δημήτρα Κούκουρα καὶ τὸ θέμα ἀνέλυσαν ἡ λέκτ. Ἀντωνία Κυριατζῆ, ἡ λέκτ. Ἀγγελικὴ Ζιάκα, ἡ Ἀν. καθ. Μαρία Καζαμία, ἡ λέκτ. Ἐλένη Οίκονόμου καὶ ἡ λέκτ. Αἰκατερίνη Τσαλαμπούνη.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2010: Θεσσαλονίκη

Τὸ Τμῆμα Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ., ἡ Ἀγιορείτικη Ἐστία καὶ ὁ Σύλλογος Φύλων τῆς Τεράς Μονῆς Ἐσφιγμένου διοργάνωσαν ἡμερίδα στὶς 16 τοῦ μηνὸς μὲ θέμα «Τὸ ζήτημα τῆς Τεράς Μονῆς Ἐσφιγμένου Ἅγιου Ὁρούς» μὲ σκοπὸ νὰ συζητηθῇ μὲ νηφαλιότητα καὶ εύρυτητα τὸ πρόβλημα ποὺ ἀρκετὲς δεκαετίες ταλανίζει ὅχι μόνο τὸ Ἅγιον Ὁρος ἀλλὰ καὶ τὸ Οίκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ ἄλλους φορεῖς. Μεταξὺ τῶν ὀμιλητῶν ὑπῆρχαν ὁ Φαίδων Χατζηαντωνίου («Ἡ ἱερὰ μονὴ Ἐσφιγμένου Ἅγιου Ὁρούς»), ὁ Διογ. Καραγιαννακίδης («Τὸ φαινόμενο Ἐσφιγμένου ὡς πρόβλημα τῆς Ἅγιορείτικης αὐτοδιοίκησης»), ὁ Ἀρχιμ. Ἐλπιδοφόρος Λαμπρουνιάδης (ἐκ μέρους τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου, «Ἐκκλησιαστική-ἐκκλησιολογικὴ προσέγγιση: Ἡ θέση τοῦ Οίκουμενικοῦ Πατριαρχείου»).

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2010: Άθήνα

‘Ο Σύλλογος Μεταπτυχιακῶν σπουδαστῶν Ιστορίας καὶ Ἀρχαιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν διοργάνωσε στὶς 22-24 τοῦ μηνὸς ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Τμήματος Ιστορίας καὶ Ἀρχαιολογίας τὸ 2ο συνέδριο νέων ἐρευνητῶν μὲ θέμα «Θρησκεία καὶ Πολιτική». Μεταξὺ τῶν ὁμιλητῶν ὑπῆρξαν ἡ Φωτ. Ντάνου («Θρησκεία/Πολιτικὴ Πράξη»), ἡ Γεω. Ταμπακοπούλου («Ἡ ἀνάγνωση μίας ἀν-ίερος διαπλοκῆς: Θρησκεία καὶ Πολιτικὴ στὴ μυκηναϊκὴ κοινωνία μὲ βάση τὶς πινακίδες τῆς Γραμμικῆς Β'»), ἡ Ιω. Ζούμπερη («Οἱ πέρσες μάγοι καὶ ὁ Χριστιανισμός. Πολεμικὴ προπαγάνδα σὲ σχέση μὲ τοὺς μάγους στὰ ἔργα τῶν χριστιανῶν ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων, τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ στοὺς βίους τῶν ἀγίων του 4ου, 5ου καὶ 6ου αἰώνα») κ.ἄ.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2010: Μόντρεαλ, Καναδᾶς

‘Η Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Sherbrooke διοργάνωσε στὶς 24 τοῦ μηνὸς συνέδριο-ἡμεροίδα μὲ θέμα «Ἡ πνευματικὴ κληρονομία τοῦ π. Γεωργίου Φλωρόφσκου: 30 χρόνια μετὰ τὸ θανατό του». Τὸ συνέδριο ἦταν ἀφιερωμένο στὴ διερεύνηση τοῦ ρόλου ποὺ διαδραμάτισε ὁ π. Γεώργιος Φλωρόφσκου στὴν διαμόρφωση τῆς «Νέο-πατερικῆς σύνθεσης», στὴν περιγραφὴ τῆς κοινοθεωρίας του, ὅπως ἐπίσης καὶ στὴν ἀντίληψή του γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στὴ Βόρεια Ἀμερική. Μεταξὺ τῶν ὁμιλητῶν ὑπῆρξαν οἱ π. Γεώργιος Δράγας («The theological contribution of Fr. G. Florovsky»), Paul Ladouceur («Le Père Georges Florovsky et l' origine de la synthèse neo-patristique») κ.ἄ.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2010: Ἀλεξανδρεία, Αἴγυπτος

Στὶς 24 Ἀπριλίου 2010 ἐπ’ εὐκαιρίᾳ τῆς θρονικῆς ἕορτῆς τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας πραγματοποιήθηκε διεθνὲς συνέδριο στὴν ἔδρα τοῦ Πατριαρχείου ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Α.Θ.Μ. Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β' καὶ σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ιεραποστολικὴ Κοινότητα τοῦ Ἅγιου Αἰγιδίου τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Ότι τίλος τοῦ συνεδρίου ἦταν «Ἄγιος Μᾶρκος, ὁ ἀπόστολος τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴν Αἴγυπτο». Οἱ εἰσηγήσεις κάλυψαν δύο θεματικές: ἐρμηνευτικὰ καὶ θεολογικὰ ζητήματα τοῦ κατὰ Μᾶρκον εὐαγγελίου καὶ πτυχὲς τῆς Ιστορίας καὶ δράσης τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ιεραποστολικῆς Κοινότητας τοῦ Ἅγιου Αἰγιδίου στὴν Αἴγυπτο. Χαιρετισμὸς ἀπηγόρουναν ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ Ρωμαιοκαθολικὸς ἀρχιεπίσκοπος Ambrogio Spreafico. Ομιλητές τοῦ συνεδρίου ἦταν ὁ μητροπολίτης Ιωαννουπόλεως κ. Σεραφείμ, ὁ ὁμότιμος καθ. τῆς K.D. J. Gnilka, ὁ μητροπολίτης Κένυας κ. Μακάριος, ὁ καθ. τῆς K.D. Armand Piug I Tarrech καὶ ὁ διευθυντής τῆς Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης Ἀπ. Τριφύλλης.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2010: Θεσσαλονίκη

Στὶς 24 Ἀπριλίου πραγματοποιήθηκε στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἡμερίδα, τὴν ὅποια διοργάνωσαν ἀπὸ κοινοῦ ὁ Σύλλογος Μεταπτυχιακῶν Φοιτητῶν τοῦ Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ. «Ἀπόστολος Ἰάσων ὁ Θεσσαλονικεύς» καὶ ὁ Μεταπτυχιακὸς Φοιτητικὸς Θεολογικὸς Σύνδεσμος τοῦ Τμήματος Θεολογίας Ε.Κ.Π.Α. Ότι τίτλος τῆς ἡμερίδας ἦταν «Κοινωνία - Δικαί-

ωμα στή Διαφορά». Στίς τρεῖς συνεδρίες τῆς ἡμερίδας οἱ δικαιητὲς προσέγγισαν διάφορες πτυχὲς τοῦ ἰδιαίτερα ἐπίκαιου ἡγετήματος τῆς διαφορετικότητας (ώς θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς ἑτερότητας ἢ ὡς ἀναπτηρίας) καὶ ἐπεσήμαναν τὴν ἀνάγκην ἄρθρωσης σύγχρονου θεολογικοῦ λόγου ποὺ θὰ ὑπηρετεῖ μὲ εὐαίσθησία καὶ πνεῦμα ἀγάπης τὸ δικαίωμα στή διαφορά. Ὁμιλητὲς ἦταν οἱ: Ἀλ. Χατζῆ, Εύαγ. Πετές, Ἰ. Παπαδόπουλος, Π. Τσιμένα, Ν. Κοσμίδης, Ἐλ. Βάρελη, Ἄ. Τυρικανίδου, Μ. Χατζηπαστόλου καὶ Φ. Ἀθανασίαδου.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2010: Πειραιᾶς

Η Ἱερὰ Μητρόπολη Πειραιῶς διοργάνωσε στίς 28 τοῦ μηνὸς ἡμερίδα θεολογικοῦ προβληματισμοῦ μὲ θέμα «Πρωτείουνοδοικότης καὶ ἐνότης τῆς Ἑκκλησίας». Στὴν ἡμερίδα πῆραν μέρος μὲ εἰσηγήσεις ὁ Μητροπολίτης Πειραιῶς Σεραφείμ («Ο παπισμὸς ὡς ἐκκλησιολογικὸ πρόβλημα»), ὁ π. Γεώργιος Μεταλληνός («Ἐνωτικὲς προσπάθειες μετὰ τὸ σχίσμα»), ὁ καθ. Ἀριστείδης Παπαδάκης («Ἡ ἐξέλιξη τοῦ παπικοῦ πρωτείου 100-1453. Ίστορικὴ ἀξιολόγηση») κ.ἄ.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2010: Βρυξέλλες, Βέλγιο

Στίς 28-30 τοῦ μηνὸς ἡ ἐπιτροπὴ Church and Society Commission τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἑκκλησιῶν (KEK) διοργάνωσε συνέδριο μὲ θέμα «A Call for Change» μὲ ἐύκεντρο θέματα οἰκονομικῆς πολιτικῆς ἐξ ἀφορμῆς τῆς πρωτοφανοῦς οἰκονομικῆς κρίσης ποὺ συγχλονίζει τὴν Εὐρώπη. Στὸ συνέδριο αὐτὸν συμμετεῖχαν μέλη ἀπὸ τὸ εὐρωπαϊκὸ κοινοβούλιο καὶ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ διάφορες εὐρωπαϊκὲς Ἑκκλησίες. Βασικὴ ἐπιδιωξὴ τοῦ συνεδρίου ὑπῆρξε ἡ προώθηση τοῦ προγράμματος τοῦ KEK «Call».

Πρόκειται γιὰ μία μιօρφὴ διεκτύου ἀποτελούμενο ἀπὸ ἀνθρώπους, ἰδρύματα, σωματεῖα ἐργαζομένων μὲ ἐνδιαφέροντα σὲ θέματα οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς, μὲ στόχο τὴν ἀνταλλαγὴ θέσεων καὶ προτάσεων γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση φλεγόντων κοινωνικῶν προβλημάτων.

ΜΑΪΟΣ 2010: Bochum, Γερμανία

Στίς 5 Μαΐου πραγματοποιήθηκε στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Bochum διεπιστημονικὴ ἡμερίδα μὲ τὸν τίτλο «Ἡ θεολογία συναντᾷ τὶς φυσικὲς ἐπιστῆμες: «Ἐνας διάλογος» - («Theologie trifft Naturwissenschaft: Ein Dialog»). Στὴν ἡμερίδα συμμετεῖχαν θεολόγοι καὶ ἐκπρόσωποι τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, οἱ ὅποιοι μὲ τὶς εἰσηγήσεις τους προσέγγισαν τὸ ἐρώτημα τῆς δημιουργίας καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ κόσμου ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς θεολογίας καὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἔνα ἐρώτημα, τὸ ὅποιο κατὰ κοινὴν διαπίστωση εἶναι στὴ βάση του μεταφυσικό. Ὁμιλητὲς ἦταν οἱ: Amand Fäßler, Hans-Jörg Fahr, Ulrich Lüke, Christian Tapp, Gerhard Wegner.

ΜΑΪΟΣ 2010: Ρώμη

Τὸ Pontifica Universitas Lateranensis καὶ τὸ Institutum Patristicum Augustinianum διοργάνωσαν στίς 6-8 τοῦ μηνὸς διεθνὲς συνέδριο μὲ θέμα «Silenzio e Parola». Στὸ συνέδριο ἐξετάσθηκε ἀπὸ εἰδικοὺς ἐπιστήμονες τὸ θέμα αὐτὸν στὸ πλαίσιο τῆς πατερικῆς θεολογίας σὲ σχέση μὲ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς αἰώνες (ἐνότητα «φιλοσοφία καὶ γνώση», Elena Gritti «Oltre il silenzio della ragione: rivelazione e nascita filosofia nel Neoplatonismo» κ.ἄ.), ἀλλὰ καὶ στὸν Ὁριγένη καὶ τὸν Γρηγόριο Νύσσης (John Gavin, «Silencing the prophetic word: Origen on the dath of John the Baptist in Comm in Matt, X 20-23»,

κ.ά.), στὸν Αὐγουστίνο (Klaus Zelzer, «Wort und Stille Ein Blick auf Augustinus und Ambrosius» κ.ά.).

ΜΑΪΟΣ 2010: Κύπρος

Στὶς 8 τοῦ μηνὸς πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Διεκκλησιαστικῶν Σχέσεων καὶ Εὐρωπαϊκῶν Ὑποθέσεων τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἡμερίδα μὲ τὴν εὐναυρία τῶν 50 χρόνων τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς ἡμέρας τῆς Εὐρώπης μὲ θέμα «Ἐκκλησία τῆς Κύπρου-Εὐρωπαϊκὴ Ἔνωση». Σκοπὸς τῆς ἡμερίδας ἦταν ἡ ἀνάδειξη τοῦ ἔργου καὶ τῶν ὀρχῶν τῆς Ἐκκλησίας, τὸ ἐνδιαφέρον τῆς γιὰ τὰ εὐρωπαϊκὰ θέματα καὶ ἡ εὐρύτερη δράση τῆς στὸ χῶρο τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἔνωσης, δπως ἐπίσης καὶ μία πρότη ἀπόπειρα νὰ ἀπαντηθοῦν ἐρωτήματα σχετικὰ μὲ τὴν Εὐρώπη καὶ τὸ Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο, μὲ τὸν ρόλο τοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου στὶς Βρυξέλλες κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2010: Τρίκαλα

Στὶς 11 τοῦ μηνὸς πραγματοποιήθηκε μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Μητροπολίτη Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Ἀλεξίου ἐπιστημονικὴ ἡμερίδα μὲ θέμα «ὅ Μετσοβίτης Νεομάρτυς Νικόλαιος στὴ συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους». Μεταξὺ τῶν ὄμιλητῶν ὑπῆρξαν ὁ Ἄν. καθ. Σάρτ. Μπαλατσούνας («Ἡ παρούσια τῶν Νεομαρτύρων»), ἡ Ἐπίκ. καθ. Γλύκ. Χατζούλη («‘Ο Μετσοβίτης Νεομάρτυς Νικόλαιος στὴν εἰκονογραφία»), ὁ Δημ. Καλούσιος («‘Ο Μετσοβίτης Νεομάρτυς Νικόλαιος στὴ συνείδηση τῶν κατοίκων τοῦ Νομοῦ Τρικάλων»).

ΜΑΪΟΣ 2010: Ἀθῆνα

Στὶς 14 τοῦ μηνὸς διοργανώθηκε ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος ἀνοι-

κτὴ συζήτηση μὲ θέμα «Ἡ θέση τῆς θρησκείας στὸ δημόσιο χῶρο». Στὴν στρογγυλὴ τράπεζα ἔλαβαν μέρος οἱ Δρ. Ἐφη Φωκᾶ, ὁ Ἐπίκ. καθ. Ἀνδρέας Πανταζόπουλος, ὁ καθ. Νίκος Κοτζιᾶς, ὁ Δρ. Παντελῆς Καλαϊτζίδης, ἐνῷ τὴν συζήτηση διηγήθηνε ὁ ὁμ. καθ. Νικ. Μουζέλης. Στὴν συνάντηση αὐτὴ τέθηκαν ποικίλα ζητήματα πὸν ἀφοροῦν στὴ σχέση Ἐκκλησίας καὶ θρησκείας (τὸ Ισλάμ στὴν Εὐρώπη) γενικότερα μὲ τὴν κρατικὴ ἐξουσία, ὁ ρόλος τῆς θρησκείας στὴν νέα πολυπολιτισμικὴ πραγματικότητα, ἡ θέση τῆς Ἐκκλησίας σὲ σχέση μὲ τὸ δημόσιο χῶρο στὸ πλαίσιο τῆς ιδιαίτερης ἑλληνικῆς πραγματικότητας κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2010: Θεσσαλονίκη

Μὲ πρωτοβουλίᾳ τῶν φοιτητῶν τοῦ Τμῆματος Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ. καὶ τὴ συμμετοχὴ καθηγητῶν τοῦ Τμῆματος πραγματοποιήθηκε στὶς 14 Μαΐου ἡμερίδα στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Α.Π.Θ. μὲ τὸν τίτλο: «Σύγχρονα ἐκκλησιαστικὰ προβλήματα». Στὶς εἰσηγήσεις τους οἱ ὀμιλητὲς ἀνέδειξαν πλευρὲς τῶν ἐκκλησιαστικῶν προβλημάτων καὶ διατυπώθηκαν προτάσεις ὑπέρθιασῆς τους. Ομιλητὲς ἦταν οἱ: Π. Βασιλειάδης, Δ. Κούκουρα, Π. Υφαντῆς, Ἀγγ. Ζιάκα, Ἡλ. Εὐαγγέλου, Δ. Λάππας καὶ Β. Μητροπούλου.

ΜΑΪΟΣ 2010: Θεσσαλονίκη

Τὸ Τμῆμα Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. διοργάνωσε σὲ συνεργασία μὲ τὴν Μητρόπολη Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου στὶς 20 τοῦ μηνὸς ἐπιστημονικὴ ἡμερίδα μὲ θέμα «Καὶ τὶς γυνὴ ὄνόματι Λυδίᾳ, πορφυρόπωλις, πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεόν ἥκουεν...» (Πρ. 16,14). Η Ἅγια Λυδία ἡ Φιλιππησία, οἱ Φιλίπποι καὶ ἡ πρὸς Φιλιππησίους Ἐπι-

στολή», με τὴν εὐκαιρία τοῦ ἔօρτασμοῦ τῆς μνήμης τῆς ἁγίας Λυδίας τῆς Φιλιππησίας. Στὴν ἡμερίδα ἔλαβαν μέρος μὲ εἰσηγήσεις ὁ καθ. Ἰω. Καραβιδόπουλος («Ἡ ἁγία Λυδία ἡ Φιλιππησία καὶ ἡ θέση τῆς γυναίκας στὸν Χριστιανισμό»), ὁ καθ. Μιλιάδης Κωνσταντίνου («Ἡ πρόβλεψη τοῦ μέλλοντος καὶ οἱ δειδαμονίες: βιβλικὴ θεώρηση»), ὁ Ἀν. καθ. Παν. Σκαλτσῆς («Ἡ ἁγία Λυδία στὸ ἔօρτολόγιο καὶ τὴν ὑμνογραφία»), ἡ καθ. Δημ. Κούκουρα («Ἡ θέση τῆς γυναίκας στὴν Ἐκκλησία. Σύγχρονος προβληματισμός»), ὁ καθ. Ἀνέστης Κεσελόπουλος («Ἡ κένωσις στὴν πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολὴ καὶ ἡ σημασία τῆς γιὰ τὸ ποιμαντικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας»).

ΜΑΪΟΣ 2010: Θεοσαλονίκη

Τὸ Τμῆμα Θεολογίας τοῦ Α.Π.Θ. καὶ τὸ Κέντρο Ἐρευνῶν καὶ τεκμηρίωσης γιὰ τὸν Ἑλληνισμὸ τῶν Βαλκανίων καὶ Παρευξείνιων Χωρῶν «Ἄγιος Γεώργιος Περιστερεώτα», διοργάνωνσαν στὶς 20-21 τοῦ μηνὸς συνέδριο μὲ θέμα «Διαθρησκειακὸς διάλογος, ἀνθρώπινα δικαιώματα, καὶ ἡ θρησκευτικὴ παρουσία στὴν Τουρκία». Μεταξὺ τῶν διμιλητῶν ὑπῆρξαν ὁ Σταύρος Ζουμπούλακης («Ἡ ἀνθρωπογεωγραφία τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἡ ὀρθόδοξη ἱεραποστολὴ στὶς χῶρες τοῦ Ἰσλάμ»), ὁ Δρ. Ἀθανάσιος Ν. Παπαθανασίου («Ἡ ἱεραποστολικὴ ταυτότητα τῆς Ὁρθοδοξίας»), ὁ καθ. Γεώργιος Μαρτζέλος («Ὁρθοδοξία καὶ Διαθρησκειακὸς διάλογος») κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2010: Ἀμύνταιο

Στὸ Ἀμύνταιο πραγματοποιήθηκε στὶς 21-22 τοῦ μηνὸς Διεθνὲς Συνέδριο μὲ θέμα «Ἡ πολιτισμικὴ ἀληρονομιὰ τοῦ ἔργου τῶν Ἅγιων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου ὡς παράγοντα ἐνότητας ἀνάμεσα στοὺς λαοὺς τῆς

N.A. Εὐρώπης». Στὴ διεθνῆ αὐτὴ συνάντηση, ἡ ὄποια συνδιοργανώθηκε ἀπὸ τὸ Δῆμο Ἀμυνταίου, τὸ Τμῆμα Βαλκανικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Δυτικῆς Μακεδονίας καὶ τὸ Σύλλογο Προστασίας Περιβάλλοντος καὶ τὸ Πολιτιστικὴ Κληρονομιᾶς, συμμετεῖχαν ἀναγνωρισμένοι ἐπιστήμονες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἔξωτερο, οἱ ὄποιοι μὲ τὶς εἰσηγήσεις τους ἀνέδειξαν τὸ πλούσιο ἔργο τῶν δύο Θεοσαλονικέων ἀδελφῶν ἄγιων καὶ ἰεραποστόλων καὶ τὴ συμβολὴ τους στὴν πολιτισμικὴ ἀνάπτυξη τῶν λαῶν τῶν Βαλκανίων. Εἰδικότερα ὅμιλητὲς ἦταν οἱ: Σ. Ἀλεξανδρίδου, Σ. Ἄνδρεας, Εὐάγ. Γερονικόλας, Σ. Δεληβογιατζῆς, Ἡλ. Εὐαγγέλιον, Ἀθ. Καραθανάσης, Β. Κατσαρός, Χρ. Μαυροπούλου-Τσιούμη, Γ. Μπορόβας, Ἐλ. Μπορόβα, Κ. Νικωρίτης, Ἀλ. Παναγόπουλος, Χ. Παπαστάθης, Ἰ. Σίσιου, Χ. Συμεωνίδης, Ἰ. Ταραναίδης, Μ. Τρίτος, Δ. Χατζηλέκας, J. Fuchsbauer, D. Kenanov, A. Miltenova, S. Pirivatric, G. Popov, A. Skoviera, T. Subotin-Golubovic, T. Todorov.

ΜΑΪΟΣ 2010: Βόλος

Στὶς 26-30 τοῦ μηνὸς πραγματοποιήθηκε στὴν Ἀκαδημίᾳ Θεολογικῶν Σπουδῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος τὸ 3ο διεθνὲς συνέδριο τῆς Ἐταιρείας Ἀνατολικῶν Λειτουργικῶν Σπουδῶν (SOL). Στὸ συνέδριο συμμετεῖχαν περισσότεροι ἀπὸ 40 διεθνοῖς φήμις λειτουργιολόγοι ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμο οἱ ὄποιοι παρουσίασαν τὰ πορίσματα τῶν πρόσφατων ἐρευνῶν τους. Μεταξὺ ἄλλων ἔλαβαν μέρος μὲ εἰσηγήσεις ὁ καθ. Γεώργιος Φίλιας («Older and Current Theological positions regarding the Renewal of worship in the Church of Greece»), ὁ καθ. Stefano Parenti («The cathedral rite of Constantinople: Evolution

of a local tradition»), ό καθ. Θεόδωρος Γιάγκου («From untested to instituted liturgical practice. The quest of Nikon of the Black Mountain»), π. Alexander Rentel («Does Jerusalem divide or unite? A review of the liturgical evidence») ἐνώ στὰ ἐπιμέρους εἰδικά σεμινάρια ἔλαβαν μέρος μεταξύ ἄλλων καὶ οἱ π. Δ. Τζέρπος, π. Robert Taft, κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2010: Ρώμη, Ἰταλία

Τὸ πρόγραμμα Dietrich von Hildebrand Legacy Project πραγματοποίησε στὶς 27-29 τοῦ μηνὸς διεθνὲς συνέδριο μὲ θέμα «Ο Χριστιανικὸς Περσοναλισμὸς τοῦ Dietrich von Hildebrand: Ἐρευνώντας τὴν φιλοσοφία του περὶ ἀγάπης» μὲ σκοπὸν νὰ διερευνήσει κριτικὰ τὸ σημαντικὸ ἔργο τοῦ Dietrich von Hildebrand, «The Nature of Love», τὸ ὅποιο ἐκδόθηκε τὸ 2009 γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα. Μεταξὺ τῶν διαλητῶν ὑπῆρξαν οἱ Robert Spaemann, Michael Novak, Μητρ. Περγάμου Ἰωάννης (Ζηζιούλας) κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ 2010: Βελιγράδι, Σερβία

Στὶς 28-29 Μαΐου στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Βελιγραδίου διοργανώθηκε τὸ δεύτερο ἐτήσιο συνέδριο τῆς Σχολῆς μὲ θέμα «Ἡ Θεολογία στὴ Σερβία σήμερα». Οἱ ἐργασίες τοῦ συνεδρίου ἀρχισαν μὲ τὴν παρουσίαση τῶν ἐπιστημονικῶν δράσεων τοῦ Ἰνστιτούτου γιὰ τὴν Θεολογικὴ Ἐρευνα. Παρουσιάστηκε ἀκόμη ὁ συλλογικὸς τόμος τῶν εἰσιτηρίσεων τοῦ περσινοῦ συνεδρίου, καθὼς καὶ ἄλλες νέες ἐκδόσεις τοῦ Ἰνστιτούτου. Τὸ συνέδριο περιελάμβανε συνολικὰ δώδεκα συνεδρίες στὸ πλαίσιο δέκα ἐργαστηρίων: Ἐκκλησία καὶ Κοινωνία, Ἰστορία τῆς Ἐκκλησίας, Τὸ ἔργο τοῦ π. Ἰουστίνου Πόποβιτς, Ἡ Σερβικὴ Θεολογία

τοῦ 20ου αἰῶνα, Λειτουργικὴ θεολογία καὶ χριστιανικὴ τέχνη, Πατρολογία, Ἀνθρωπολογία, Θεολογία καὶ Φιλολογία, Βιβλικὴ θεολογία καὶ Συστηματικὴ θεολογία. Συμμετεῖχαν οἱ καθηγητὲς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Βελιγραδίου, καθηγητὲς ἄλλων πανεπιστημιακῶν σχολῶν, ἐκπρόσωποι διαφόρων ἵνστιτούτων, καθὼς καὶ οἱ μεταπυχιακοὶ φοιτητὲς καὶ οἱ ἀπόφοιτοι τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Βελιγραδίου. Στὸ διάστημα τῶν δύο αὐτῶν ἡμερῶν ἐκατὸ περίπου συμμετέχοντες εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ ἀνταλλάξουν ἀπόψεις γιὰ διάφορα σύγχρονα θεολογικά, ἐκκλησιαστικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ θέματα.

ΜΑΪΟΣ 2010: Ἀθῆνα

Στὶς 30 τοῦ μηνὸς πραγματοποιήθηκε συνέδριο μὲ θέμα «Ἄγιοι Τόποι καὶ Ρωμιοσύνη», μὲ τὴν παρουσία τοῦ Πατριάρχη Ιεροσολύμων Θεοφίλου Γ' καὶ τοῦ Ἅρχεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Ιερωνύμου. Μεταξὺ τῶν εἰσιτηρίων ὑπῆρξαν ἡ καθ. Μαρία Μαντούβαλου («Οἱ Ἅγιοι Τόποι στὴ ρωμαίη φιλολογίᾳ»), ὁ Ἄν. καθ. Σπ. Ταϊτσίγκος («Συγκριτικὴ ψυχολογία τῶν πολιτισμῶν ιουδαιοχριστιανικοῦ καὶ ρωμαίου»), ὁ Ἄν. καθ. Ἐμμ. Βαρβούνης («Ο Πανάγιος Τάφος στὴ λαϊκὴ θρησκευτικὴ παράδοση τῆς Ρωμιοσύνης»), ὁ Δημ. Καλομοιράκης («Ἡ Ρωμιοσύνη στὸ πότιμα τοῦ Δασκαλογιάννη») κ.ἄ.

ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2010: Aarhus, Δανία

Στὸ διάστημα 31 Μαΐου ἕως 4 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε διεθνὲς συνέδριο στὸ Aarhus τῆς Δανίας ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Κεντρού γιὰ τὴ Μελέτη τῆς Ἀρχαιοτητας καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Aarhus. Τίτλος τοῦ συνεδρίου ἦταν: «Invention, Rewriting,

Usurpation: Discursive Fights Over Religious Traditions in Antiquity». Ή θεματική τῶν εἰσηγήσεων κινήθηκε στοὺς ἔξης ἄξονες: ἐπαναχορησμοποίηση, συγγραφή ἐκ νέου καὶ σφετερισμὸς κλασικῶν καὶ βιβλικῶν κειμένων, ἐπινόηση καὶ διατήρηση τῶν θρησκευτικῶν παραδόσεων, ὁρθοδοξία καὶ αἵρεση, διαμόρφωση τοῦ κανόνα τῆς Ἀγίας Γραφῆς, κανόνες καὶ θεμελιώδη θρησκευτικὰ κείμενα τῆς ἀρχαιότητας. Περισσότερες πληροφορίες καὶ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ συνεδρίου ἔχουν ἀναρτηθεῖ στὸ διαδίκτυο: <http://relnorm.au.dk/en/may2010conf/presentation>.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010: Groningen, Όλλανδία

Ἄπὸ τίς 2 ἕως 5 Ιουνίου πραγματοποήθηκε στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Groningen (Όλλανδία) διεθνὲς συνέδριο μὲ τὸν τίτλο «Plutarch in the Religious and Philosophical Discourse of Late Antiquity». Τὸ συνέδριο διοργανώθηκε ἀπὸ κοινοῦ ἀπὸ τὸ Τμῆμα Θεολογίας καὶ Θρησκευτικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Groningen καὶ τὴ Réseau Thématique Plutarque τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τμήματος τῆς International Plutarch Society. Στὴν ἐπιστημονικὴ αὐτὴ συνάντηση εἰδικοὶ ἀπὸ δόλον τὸν κόσμο προσέγγισαν διεπιστημονικὰ καὶ ἀνέλυσαν τὴ θέση τοῦ Πλουτάρχου μέσα στὸ εὐρύτερο θρησκευτικὸ καὶ φιλοσοφικὸ πλαίσιο τῆς "Υστερης Ἀρχαιότητας καὶ τὶς ἴστορικὲς μαρτυρίες ποὺ παρέχει ὁ ἀρχαῖος συγγραφέας γιὰ τὶς θρησκευτικὲς ὄμιλδες, τὶς φιλοσοφικὲς σχολὲς καὶ ἀντιλήψεις (κοσμιολογικές, θεολογικές καὶ ἀνθρωπολογικές) ποὺ ἐπικρατοῦσαν στὴν ἐποχὴ του. Ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ συνεδρίου ἔχει ἀναρτηθεῖ στὸ διαδίκτυο: <http://www.rug.nl/gw/onderzoek/onderzoeksinstituten/crasis/Agenda/100-602IntPuSoc>.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010: Η.Π.Α.

Ή ἑταῖρεία Orthodox Theological Society in America διοργάνωσε τὸ ἐτήσιο συνέδριο τῆς στὶς 3-5 τοῦ μηνὸς στὸ χῶρο τοῦ Θεολογικοῦ Σεμιναρίου τοῦ Ἅγ. Βλαδίμηρου μὲ θέμα «Ἐρευνώντας τὴν εἰκόνα τῆς ταπεινῆς Ἐκκλησίας». Στὸ συνέδριο ἔξετάσθηκε μεταξὺ ἄλλων τὸ ζήτημα τοῦ ρόλου τοῦ «Δούλου τοῦ Δούλου τοῦ Θεοῦ» καὶ οἱ συνέπειες γιὰ τὴν κατανόηση τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ πλευρᾶς Ὁρθοδόξων καὶ Ρωμαικαθολικῶν, ὁ ρόλος τῆς Ἱερωσύνης τῶν πιστῶν (γενικὴ ἱερωσύνη), οἱ μορφὲς προσφορᾶς καὶ ὑπηρεσίας τῶν χειροτονημένων διακόνων, πρεσβυτέρων καὶ ἐπισκόπων κ.ἄ. Μεταξὺ τῶν ὁμιλητῶν ὑπῆρξαν οἱ W. Cohen («The role of the Servant of the Servants of God and the Roman Catholic dogma of Papal infallibility»), D. Wagschal («The servant of the Servants of God': Imaging Primordial Authority and Power in late antiquity»), J. Jillions («The Servant Church and Christian Unity: Nicholas Zernov's Rethinking of Orthodox Ecclesiology») κ.ἄ.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010: Ἀθῆνα

Ύπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος πραγματοποήθηκε στὶς 3 Ιουνίου στὸ Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ι.Μ. Πεντέλης ἡμερίδα μὲ θέμα «Εἰς ἀπολογίαν τοῦ Εὐαγγελίου (Φιλ. 1, 17). Ἀπαντήσεις σὲ σύγχρονες προκλήσεις». Στὴν Ἡμερίδα συμμετεῖχαν ἀρκετοὶ Ἱεράρχες καὶ Κληρικοί - ποιμαντικοὶ Συνεργάτες τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος. Κεντρικὸ θέμα τῆς ἡμερίδας ὑπῆρξε ὁ ὁρθόδοξος τρόπος ἀντιμετώπισης τῶν σύγχρονων προκλήσεων ἀπὸ τοὺς Ἱερεῖς. Μετὰ τὸ σύντομο χαιρετισμὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ

πάσης Έλλάδος Ιερωνύμου ἀκολούθησε ἡ προλογική-εἰσαγωγική εἰσήγηση τοῦ Μητροῦ. Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφίας Κωνσταντίνου, προέδρου τῆς συνοδικῆς ἐπιστροφῆς θείας Λατρείας καὶ ποιμαντικοῦ ἔργου. Μεταξὺ τῶν εἰσηγητῶν ὑπῆρχεν ὁ Μητροῦ. Φθιώτιδος Νικολάος («Ἡ ἐμφάνιση καὶ ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἰεροῦ κλήρου σῆμερα»), ὁ Μητροῦ. Σπετσών, «Ὑδρας καὶ Αἰγίνης Ἐφραίμ («Περιουσία καὶ οἰκονομικὰ τῆς Ἐκκλησίας»), ὁ Μητροῦ. Μεσσηνίας Χρυσόστομος («Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ οἱ ἄλλοι-σχέσεις μὲν ἐτεροδόξους, σχισματικούς, ἐτεροθρήσκους, μετανάστες, πρόσφυγες») κ.ἄ.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010: Βόλος

Μὲ ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε στὶς 3-6 τοῦ μηνὸς τὸ διεθνὲς συνέδριο μὲ τίτλο «Νεοπατερικὴ σύνθεση ἡ Μεταπατερικὴ θεολογία; Τὸ αἴτημα τῆς θεολογίας τῆς συνάφειας στὴν Ὁρθόδοξία». Τὸ συνέδριο διοργανώθηκε ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν τῆς Τερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος σὲ συνεργασία μὲ τὸ πρόγραμμα Ὁρθόδοξων Χριστιανικῶν Σπουδῶν στὸ πανεπιστήμιο τοῦ Fordham (Νέα Υόρκη), τὴν ἔδρα Ὁρθόδοξης θεολογίας στὸ πανεπιστήμιο τοῦ Münster (Γερμανία), καὶ τὸ Ἰνστιτοῦτο Διο-ορθόδοξων, Δια-χριστιανικῶν, Δια-θρησκευτικῶν σπουδῶν (INTER-Pουμανία). Στὸ συνέδριο ἔλαβαν μέρος κορυφαῖοι ἐκπρόσωποι τῆς Ὁρθόδοξης θεολογίας ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμο. Μεταξὺ τῶν εἰσηγητῶν ἦσαν ὁ Μητροπολίτης Περγαγάμου Ἰωάννης Ζηζιούλας («Ἡ ἐπικαιρότητα καὶ ἡ διαχρονικότητα τῆς Νεο-πατερικῆς σύνθεσης»), ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βολοκολαμπού Πλαοίων Ἀλφέγιεφ («Ὁρθόδοξη Παράδοση καὶ συναφειακὴ θεολογία»-λόγω ἀπουσίας τοῦ τὸ κείμενο ἀναγνώσθηκε

ἀπὸ τὸν π. Mihail Asmus), ὁ Δρ. Marcus Plested («Ἡ ἐμφάνιση τῆς Νεο-πατερικῆς σύνθεσης: Περιεχόμενο, προκλήσεις καὶ δρια»), ὁ καθ. Assaad Kattan («Ἡ ἐπανεξέταση τῆς Οὐσιοκρατίας. Ὁ μῆθος μίας μῆ-ἔρμηνευτικῆς προσέγγισης στὴν Ὁρθόδοξη παράδοση»), ὁ π. John Behr («Ἐπεκείνα τῆς Νεο-πατερικῆς σύνθεσης»), ὁ Γεώργιος Μαρτζέλος («Ο ρόλος τῆς συναφειακῆς θεολογίας στὴν Ὁρθόδοξη παράδοση»), ὁ καθ. Aristotle Papanikolaou («Ὁρθόδοξος φιλελευθερισμός: Ἡ πολιτικὴ θεολογία μετὰ τὴν αὐτοκρατορικὴ ἐποχὴ»), ἡ Δρ. Ἐλένη Κασσελούρη-Χατζηβασιλεάδη («Ἡ φεμινιστικὴ θεολογία καὶ ἡ συναφειακότητά της: Πρόκληση ἢ εύκαιρια γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη θεολογία;»), π. Ἐμμ. Κλάψης («Ἐναγγέλιο καὶ πολιτισμοί. Πρὸς μία θεολογία τῶν θρησκειῶν»), ὁ Δρ. Παντελῆς Καλαϊτζίδης («Πρὸς μία μετάπατερικὴ θεολογία;») καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Αξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι τὸ συνέδριο παρακολούθησαν καὶ διατύπωσαν τὶς παρατηρήσεις τους οἰκουμενικοί παραπτηρῆτες ἀπὸ τὶς μεγάλες χριστιανικὲς παραδόσεις, δπως μεταξὺ ἄλλων ὁ π. Hervé Legrand ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ὁ Δρ. Karl Piggera ἀπὸ τὴν Εὐαγγελικὴν Ἐκκλησία κ.ἄ. Γιὰ πρώτη φορὰ ἐπιστημονικὸ θεολογικὸ συνέδριο ποὺ πραγματοποιήθηκε στὴν Ἑλλάδα καλύφθηκε ζωντανὰ ἀπὸ διαδικτυακὸ τηλεοπτικὸ κανάλι (www.intv.gr).

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010: Tenesee, Η.Π.Α

Στὶς 4 τοῦ μηνὸς στὸ Lipscomb University, Nashville, Tennessee, πραγματοποιήθηκε συμπόσιο μὲ θέμα τὸ ἔργο τοῦ Everett Ferguson, *Baptism in the Early Church*. Ἡ μελέτη αὐτῆ τοῦ E. Ferguson κυκλοφόρησε τὸ 2009 καὶ παρέχει μία ἔξα-

ντλητική παρουσίαση τῶν φιλολογικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν μαρτυριῶν γιὰ τὶς βαπτισματικὲς πρακτικὲς κατὰ τὸν πρώτους πέντε αἰῶνες τῆς ιστορίας τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας. Οἱ εἰσηγητὲς τοῦ συμποσίου (C.R. Holladay, J. Patout Burns, R.M. Jensen, T. M. Finn) ἀνέλυσαν διάφορες πτυχὲς τῆς μελέτης, ἐνῶ ὁ E. Ferguson ἀπάντησε στὸ τέλος κάθε συνεδρίας.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010: Η.Π.Α.

Τὸ St Vladimirs Theological Seminary διοργάνωσε διεθνὲς συνέδριο στὶς 10-12 τοῦ μηνὸς μὲ θέμα «Ἐλληνισμὸς καὶ Ὁρθοδοξία» μὲ τὴ συμμετοχὴ καὶ τοῦ Ἀρχεπισκόπου Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς κ. Δημητρίου. Στὸ συνέδριο μεταξὺ ἄλλων ἔλαβαν μέρος ὁ Δρ. Timothy Clark «Hellenism and the Old Testament», ὁ Διακ. Paul Gavrilyuk «Hellenism and the Church Fathers», ὁ Brandon Gallaher «Georges Florovsky and Christian Hellenism», ὁ Δρ. Παντελῆς Καλαϊτζίδης «Orthodoxy and Hellenism in Contemporary Greece», ὁ Ἀρχιγραμματέας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου π. Ἐλπιδοφόρος Λαμπρούνιάδης, «Hellenism and Orthodox Identity in North America», κ.ἄ.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010: Ἀμστερνταμ

Στὸ Vrije University (Amsterdam) πραγματοποιήθηκε στὶς 11 τοῦ μηνὸς συνέδριο μὲ τὸν τίτλο «Early Devotion to Jesus. A Dialogue with Larry Hurtado» μὲ κεντρικὸ θέμα τὴ θέση τοῦ L. Hurtado, καθηγητὴ τῆς Καινῆς Διατήκης στὸ Edinburgh, ὅτι ἡ λατρεία τοῦ Ἰησοῦ δὲν ἀρχισε κατὰ τὸ 2ο αἰῶνα, ὅπως ὑποστηρίζεται γενικά, ἀλλὰ ἡδη μέσα στὴν K.Δ. ὑπάρχουν ἵχνη (ὅπως π.χ. προσευχές). Οἱ ὄμιλητὲς ἀξιολόγησαν κριτικὰ μὲ τὴ βοήθεια τῶν κειμένων τῆς

K.Δ. τὴ θέση τοῦ Hurtado καὶ ἀναζήτησαν τὴν πιθανὴ θεολογικὴ τῆς ἀξία γιὰ τὸ σήμερα. Ὁμιλητὲς ἦταν οἱ: B. Pashke, R. Benjamins, A. Zwiep, Bas van Os, L. Hurtado.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010: Barcelona, Ἰσπανία

Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Καταλονίας διοργάνωσε στὶς 13-14 τοῦ μηνὸς διεθνὲς συμπόσιο στὴν Barcelona μὲ τὸν τίτλο: «The Historical Jesus and the Christ of Faith». Στὸ συνέδριο συμμετεῖχαν μὲ εἰσηγήσεις οἱ: Daniel Marguerat, Jorg Frey, Larry Hurtado, Gerd Theissen, Francis Torralba, A. Borrell, Armand Puig.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010: Γλασκώβη, Σκωτία

Στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Γλασκώβης ἔλαβε χώρα στὶς 14-15 τοῦ μηνὸς διεθνὲς συνέδριο μὲ τὸν τίτλο «Re-Writing the Bible: Devotion, Diatribe and Dialogue». Στὶς εἰσηγήσεις ποὺ διαβάστηκαν στὸ πλαίσιο τῶν ἐργασιῶν ἀναλύθηκαν διεπιστημονικὰ ζητήματα σχετικὰ μὲ τὰ φαινόμενα τῆς ἐκ νέου διήγησης ἡ ἀναθεώρησης τῆς Βίβλου μέσα ἀπὸ τὴ δημιουργικὴ συγγραφή. «Ἐνα κεντρικὸ θέμα τοῦ συνεδρίου ἦταν τὸ ἐρώτημα γιατί οἱ σύγχρονοι συγγραφεῖς ἐπιλέγουν νὰ ἐπεξεργαστοῦν ἐκ νέου τὸ κείμενο τῆς Ἅγιας Γραφῆς καὶ οἱ τρόποι μὲ τοὺς ὅποιους τὸ βιβλικὸ κείμενο ἐντάσσεται σὲ κάθε νέο πολιτισμικὸ περιβάλλον καὶ σὲ νέες ἐποχὲς πολὺ μακρινὲς ἀπὸ ἐκεῖνες κατὰ τὶς ὅποιες αὐτὸ συντάχθηκε.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010: Ἀλεξανδρούπολη

Ο Σύλλογος Μεταπτυχιακῶν Φοιτητῶν τοῦ Τμήματος Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ. «Ἄγιος Ἰάσων» πραγματοποίησε στὶς 16-20 Ιουνίου ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, Τραϊανουπόλεως καὶ Σαμοθράκης

τὸ Α΄ Πανελλήνιο Διεπιστημονικό του Συνέδριο μὲ τὸν τίτλο «Θεός - Κτίση - Ἀνθρωπος ὑπὸ τῷ πρῶτῳ τῆς περιβαλλοντικῆς καταστροφῆς». Τὸ συνέδριο ἔλαβε χώρα στὴν Ἀλεξανδρούπολη καὶ συμμετεῖχαν καθηγητές τοῦ Ἀριστοτελείου, τοῦ Καποδιστριακοῦ καὶ τοῦ Δημοκράτειου Πανεπιστημίου καὶ μεταπτυχιακοὶ φοιτητὲς τοῦ Α.Π.Θ. Στὶς εἰσηγήσεις τους οἱ ὀμιλητὲς παρουσίασαν τὴν σύγχρονη προβληματικὴ σχετικὰ μὲ τὴν οἰκολογικὴ καταστροφὴ καὶ ἐξέθεσαν πτυχὲς τῆς θεολογικῆς στάσης ἀπέναντι σὲ αὐτήν. Ὁμιλητὲς ἦταν οἱ: Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀνθιμος, ἐπίσκοπος Ἀβύδου Κύριλλος Κατερέλος, π. Ἰωάννης Σκιαδαρέσης, Δ. Καϊμάκης, Ἀν. Κεσελόπουλος, Γλ. Χατζούλη, Ἰ. Κουρεμπελές, Ἰ. Μαθιουδάκης, Χαλλή Τζιχάτ, ἀρχιμ. Δημ. Μπακλαγῆς, Π. Νταλιάνης, Θ. Ἀμπατζόπουλος, Δ. Πορπαντωνέλης, Κ. Τρυφωνίδης, Β. Δερμετζόγλου, Ἀθ. Δεβετζίδης, Ρ. Σανδαλτζόπουλος, Στ. Ἀθανασίου, Ζ. Σίσκος, Ἰ. Δόσης.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010: Graz, Αὐστρία

Στὸ διάστημα 17-20 Ἰουνίου ἔλαβε χώρα στὸ πανεπιστημιακὸ κέντρο θεολογίας (UTZ) τοῦ Πανεπιστημίου Karl-Franzen τοῦ Graz διεθνὲς συνέδριο μὲ τὸν τίτλο «Ἀπὸ τὸν Οἰδίποδα στὸν Eichmann. Πολιτισμικὲς καὶ ἀνθρωπολογικὲς προϋποθέσεις τῆς βίας» («Von Ödipus zu Eichmann. Kulturanthropologische Voraussetzungen von Gewalt»). Στὸ πλάισιο τοῦ συνέδριου συζητήθηκαν τὰ ἔργα τῶν Sigmund Freud, René Girard, Pier-Paolo Pasolini, Elias Canetti, Jacques Lacan, Slavoj Žižek, Hannah Arendt, Theodor W. Adorno, Max Horkheimer, Ruth Cohn καὶ Emmanuel Levinas. Τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τοῦ συνέδριου ἔχει ἀναρτηθεῖ στὸ διαδίκτυο στὴν

ἔξῆς σελίδα: http://www-theol.uni-graz.at/film/2010/folder_2010.pdf.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010: Η.Π.Α.

Τὸ πρόγραμμα Ὁρθόδοξων Χριστιανῶν Σπουδῶν τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Fordham (Νέα Υόρκη), διοργάνωσε στὶς 28-30 τοῦ μηνὸς τὸ Triennial Patterson Conference διεθνὲς συνέδριο μὲ θέμα «Ορθόδοξες κατασκευές τῆς Δύσης», ἔνα συνέδριο γιὰ τὸν διάλογο Ὁρθοδόξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν. Ο σκοπὸς τοῦ συνεδρίου ὑπῆρξε ἡ διερεύνηση τῆς γενεαλογίας τοῦ διπόλου «Ἀνατολὴ-Δύση» ὡς πλαισίου αὐτοπροσδιορισμοῦ καὶ ταυτότητας στὸ πλαίσιο τῆς ὁρθόδοξης θεολογίας τοῦ 20^{ου} αἰώνα. Μεταξὺ τῶν ὀμιλητῶν ὑπῆρξαν ὁ π. R. Taft «Perspectives and realities in orthodox - catholic relations today: reflections on the past, prospects for the future», ὁ Διακ. Paul Gavrilyuk «The case of 'westernization' vs Hellenization: the methodological limitations of Georges Florovsky's 'Neo-patristic' Synthesis», ἡ καθ. Sarah Coakley, «Eastern Mystical Theology or Western Nouvelle Theologie: On the Comparative Reception of Pseudo-Dionysius in Lossky and de Lubac», ὁ Δρ. Π. Καλαϊτζίδης, «The Image of the West in Contemporary Greek Theology», Radu Bordeianu, «(In)voluntary Ecumenism: Dumitru Staniloae's Interaction with the West as Open Sobornicity», κ.ἄ.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010: Crestwood, Νέα Υόρκη, Η.Π.Α.

Ἀπὸ 3-5 Ἰουνίου ὁ Ὁρθόδοξος Θεολογικὸς Σύλλογος Ἀμερικῆς (Orthodox Theological Society of America [OTSA]), ὁ δόποιος ἔχει μέλη ἀπὸ ὅλες τὶς Ὁρθόδοξες δικαιοδοσίες τῆς Ἀμερικῆς, διοργάνωσε

τὸ ἐτήσιο συνέδριο του στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Ἅγίου Βλαδιμήρου στὸ Crestwood τῆς πολιτείας τῆς Νέας Υόρκης. Τὸ γενικὸ θέμα τοῦ συνεδρίου ἦταν «Ἡ Εἰκόνα τῆς Διακονούσης Ἐκκλησίας» («The Icon of the Servant Church»). Κύριος ὄμιλητὴς ἦταν ὁ π. Ἰωάννης Ἐρικσον (Rev. Fr. John Erickson), Καθηγητὴς Κανονικοῦ Δικαίου καὶ πρώτης Κοσμήτορας τοῦ Ἅγίου Βλαδιμήρου. Ὁ τίτλος τῆς εἰσηγήσεώς του ἦταν: «Σλαβόφιλη σκέψη καὶ ἀντιλήψεις ἵεραποστολῆς στὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Βορείου Ἀμερικῆς τῶν Ρώσων τὸν 19ο καὶ τὸν 20ο αἰώνα». Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε μερικὲς ἀπὸ τις ἀλλες σημαντικὲς εἰσηγήσεις, ὅπως τοῦ Will Cohen, University of Scranton «Ο ρόλος τοῦ 'δούλου τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ' καὶ τὸ Ρωμαιοκαθολικὸ δόγμα τοῦ ἀλάθητου» καὶ τοῦ John Jillions, St. Paul University, «Ἡ Ἐκκλησία τῆς διακονίας καὶ ἡ ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν: Ἡ σκέψη τοῦ Νικολάου Ζερνόφ σχετικὰ μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησιολογία».

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010: Βέροια

Ἡ Ιερὰ Μητρόπολη Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας διοργάνωσε στὶς 26-28 τοῦ μηνὸς γιὰ μία ἀκόμη χρονιὰ στὸ πλαίσιο τῶν ἐκδηλώσεων «ΙΣΤ' Παύλεια» γιὰ τὴν ἔορτὴ τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, διεθνὲς ἐπιστημονικὸ συνέδριο μὲ θέμα «Ἐκκλησία: Θεσμὸς καὶ Χάρισμα κατὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο». Μεταξὺ τῶν εἰσηγητῶν ὑπῆρξαν οἱ Ἰω. Καραβιδόπουλος («Θεσμὸς καὶ Χάρισμα κατὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο»), Γεώργιος Μαρτζέλος («Θεσμὸς καὶ Χάρισμα στὴν ὁρθόδοξη παράδοση»), ἡ Αἰκατερίνη Τσαλαμπούνη («Χάρισματα καὶ ἐνθουσιαστικὲς τάσεις στὴν ἀρχαία Ἐκκλησία»), Alexander Dvorkin («Ἀποκλίσεις ἀπὸ τὴν χαρισματικὴ ζωή»),

Χρῆστος Τσιρώνης («Θεσμὸς καὶ χάρισμα: κοινωνικὴ θεωρία καὶ θεολογικὲς προεκτάσεις»), Νικόλαος Μαγγιώρος («Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στὴν ἀνατολικὴ κανονικὴ παράδοση»), Ἀθανάσιος Παπαθανασίου («Ο χαρισματικὸς ἄνθρωπος στὴν ἀφρικανικὴ παράδοση. Ἡ περίπτωση τῆς ἀσθένειας καὶ τῆς ἱασης») κ.ἄ.

ΙΟΥΝΙΟΣ -ΙΟΥΛΙΟΣ 2010: Παρίσι, Γαλλία

Στὶς 28 Ἰουνίου - 1 Ιουλίου στὸ Institut de Theologie Orthodoxe Saint-Serge στὸ Παρίσι διοργανώθηκε ἡ 57η Semaine d'Études Liturgiques μὲ θέμα: «La liturgie comme témoin de l' Eglise: ce que révèle lenet les diverses familles liturgiques sur l' ecclesiology». Οἱ 28 εἰσηγητές, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὴν Εὐρώπη, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ, Καναδὰ καὶ Μέση Ἀνατολὴ, ἀναφέρθηκαν σὲ διάφορες πλευρὲς τοῦ θέματος.

ΙΟΥΝΙΟΣ -ΙΟΥΛΙΟΣ 2010: Ζυρίχη, Ελβετία

Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Ζυρίχης σὲ συνεργασία μὲ τὸ Πανεπιστήμιο τῆς Βέρονης διοργάνωσε στὶς 30 Ἰουνίου - 2 Ιουλίου διεθνὲς συνέδριο μὲ τὸν τίτλο «Die Samaritaner in der biblischen Tradition die jüdische und fruhchristliche Geschichte in samaritanischen Quellen».

Internationales Symposium zur Eröffnung des Studiengangs «Antikes Judentum» der Universitäten Zürich und Bern». Εἰδικοὶ στὶς σαμαριτανολογικὲς σπουδὲς ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμο καθὼς καὶ ἔνας ἐκπρόσωπος τῆς Σαμαριτικῆς Κοινότητας θὰ συμμετάσχουν στὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ συνέδριο. Οἱ εἰσηγήσεις ἐστιάσθηκαν σὲ ζητήματα σχέσεων Σαμαριτῶν καὶ Ιουδαίων κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, τὴν παρουσία τῶν Σαμαριτῶν στὶς πηγές, τὰ σαμαριτα-

νικά κείμενα καὶ τὴ σημερινὴ κατάσταση τῆς Σαμαριτικῆς κοινότητας. Ὁμιλητὲς μεταξὺ ἄλλων ἡσαν οἱ Magnar Kartveit, Stavanger «The Second Temple and the temple of the Samaritans», Reinhard Pummer «Alexander und die Samaritaner nach Josephus und nach samaritanischen Quellen», κ.ἄ. Τὸ πρόγραμμα τοῦ Συνεδρίου εἶναι ἀναρτημένο στὴν ἑξῆς ἴστοσελίδα: <http://www.agenda.uzh.ch/index.php?reihe=671>

ΙΟΥΛΙΟΣ 2010: Cambridge, Ἀγγλία

Ἡ Tyndale Fellowship New Testament Group διοργανώνει στὶς 7-9 τοῦ μηνὸς πρὸς τιμὴν τοῦ μεγάλου καινοδιαθηκολόγου Martin Hengel, ὁ ὅποῖος πρόσφατα ἔφυγε ἀπὸ τῇ ζωῇ, συνέδριο μὲ τὸν τίτλο: «Remembering Martin Hengel». Οἱ ὄμιλοι τοῦ Συνεδρίου, μαθητὲς καὶ συνεργάτες τοῦ ἐκλιπόντος καθηγητῆ, θὰ παρουσιάσουν πτυχὲς τοῦ ἐπιστημονικοῦ του ἔργου.

ΙΟΥΛΙΟΣ 2010: Λουβαίν, Βέλγιο

Στὸ Καθολικὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Leuven θὰ λάβει χώρα στὶς 26-27 τοῦ μηνὸς τὸ ἐπήσιο Colloquium Biblicum Lovaniense μὲ θέμα τὸ βιβλίο τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ.

ΙΟΥΛΙΟΣ 2010: Βοστώνη, Η.Π.Α.

Ἄπὸ 19-24 Ἰουλίου τὸ Pappas Patristic Institute διοργανώνει τὸ Δ' Ἐτήσιο Θε-

ρινὸ Πρόγραμμα Πατερικῶν Σπουδῶν στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς Βοστώνης. Στὸ πρόγραμμα αὐτὸ διδάσκουν ἡ ἀδελφὴ Nonna Vera Harrison ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Ἅγιου Παύλου στὴν Ὀκλαχόμα (συστηματικὴ θεολογία), ὁ π. Νικόλαος Denysenko, ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο George Washington (Λειτουργική), ὁ Dr. Bruce Beck ἀπὸ τὸν Τίμιο Σταυρό (Βιβλικὲς σπουδὲς καὶ Διευθυντής τοῦ Pappas Patristic Institute), ὁ Dr. Bradley Nassif ἀπὸ τὸ North Park University (Πατρολογία), καὶ ὁ Dr. Brian Matz ἀπὸ τὸ Carroll College (Ἡθική).

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2010: Tartu, Βερολίνο, Ἐλσίνκι

Κατὰ τὸ μῆνα Ἰούλιο θὰ λάβουν χώρα οἱ συναντήσεις ἀρκετῶν διεθνῶν βιβλικῶν ἑταρειῶν: 25-29 Ἰουλίου ἡ κοινὴ συνάντηση τῆς Society of Biblical Literature καὶ τῆς European Association of Biblical Scholars στὸ Tartu τῆς Ἐσθονίας, 27-31 Ἰουλίου ἡ συνάντηση τῆς Studiorum Novi Testamenti Societas στὸ Βερολίνο, 29-31 Ἰουλίου ἡ 14η συνάντηση τῆς International Organization for Septuagint and Cognate Studies (IOSCS) στὸ Ἐλσίνκι, 1-6 Αὔγουστου τὸ 20ο Συνέδριο τῆς International Organization for the Study of the Old Testament (IOSOT) στὸ Ἐλσίνκι καὶ 2 Αὔγουστου τὸ 23ο συνέδριο τῆς International Organization for Masoretic Studies (IOMS) στὸ Ἐλσίνκι.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Ἐρμηνευτικῆς Θεολογίας

Συνεχίστηκαν οἱ ἔργασίες τοῦ Σεμιναρίου

οὐ Ὁρθοδόξου Ἐρμηνευτικῆς Θεολογίας τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας Α.Π.Θ. Στὴν πέμπτη συνάντηση

όμιλητής ήταν ό όμοτ. καθηγητής της Κ.Δ. Γ. Γαλίτης (Ε.Κ.Π.Α.) και τὸ θέμα τῆς εἰσήγησής του ήταν «Ἡ θεολογία τῶν Ποιμαντικῶν Ἐπιστολῶν σὲ σχέση μὲ τὴ γνησιότητά τους». Όμιλητής τῆς ἔκτης συνάντησης ήταν ό όμοτιμος καθηγητής τῆς Κοινωνιολογίας και τῆς Κοινωνιολογίας τῆς Θρησκείας (Α.Π.Θ.) Β. Γιούλτσης, ό δόποιος παρουσίασε τοὺς τρόπους ἀξιοποίησης τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἀπὸ τὶς σύγχρονες κοινωνικὲς ἐπιστήμες. Στὴν ἔβδομη συνάντηση ό όμοτιμος καθηγητής τῆς Ἀρχαίας Χριστιανικῆς Γραμματείας τῆς Faculté de Théologie Catholique, Université Marc Bloch Strasbourg, Marcel Metzger, ἀνέλυσε μὲ ἀφορμὴ τὸν τρόπο ποὺ παρουσιάζεται ό ἀπόστολος Παῦλος στὶς Ἀποστολικὲς Διαταγὲς τὸ ζήτημα τῆς ψευδεπιγραφίας στὴν ἀρχαία χριστιανικὴ γραμματεία. Γιὰ τοὺς ἐπόμενους μῆνες προγραμματίζονται δύο ἀκόμη συναντήσεις: Τὸν Μάιο προσκελλημένος όμιλητής ήταν ό καθηγητής τῆς Κ.Δ. τῆς Faculté de Théologie Protestante, τοῦ Université Marc Bloch Strasbourg, Christian Grappe και τὸ θέμα τῆς εἰσήγησής του ήταν «Ἡ καινὴ κτίση θεωρούμενη ὑπὸ τὸ πρᾶσμα τῆς χριστολογίας, τῆς πνευματολογίας και τῆς ἀνθρωπολογίας στὸν ἀπόστολο Παῦλο». Τέλος τὸν Ιούνιο όμιλητής ηταν ό καθηγητής τῆς Καυνῆς Διαθήκης τῆς Εὐαγγελικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μονάχου, Jörg Frey και τὸ θέμα τῆς εἰσήγησής του ήταν: «Βασικὰ θέματα και προοπτικὲς στὴν ἐρμηνεία τοῦ κατὰ Ιωάννην εὐαγγελίου».

Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Στὴ Ιερὰ Μονὴ Πεντέλης πραγματοποιήθηκαν κατὰ τὴν περίοδο Φεβρουαρίου

και Μαρτίου ἐπιμορφωτικὰ σεμινάρια γιὰ τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν, τὰ όποια διοργάνωσε τὸ Διορθόδοξο Κέντρο, ώς ἐπιμορφωτικὸς ὁργανισμὸς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στὸ πλαίσιο τῶν δραστηριοτήτων του γιὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸ ἔτος 2009-2010. Στὶς 22 Μαρτίου ὀλοκληρώθηκε ό Β' Κύκλος ἐπιμόρφωσης ἐκπαιδευτικῶν δευτεροβάθμιας ἐκπαίδευσης γιὰ τὴ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν. Βασικοὶ ἄξονες τῶν σεμιναρίων, τὰ όποια τελοῦν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου ἥσαν: ή ἐπιστήμη τῆς Θεολογίας και ἰδιαίτερα τὰ σύγχρονα ἐπιστημονικὰ ζητήματα ποὺ προκύπτουν στὴ σύνδεσή της μὲ τὸ μάθημα (θρησκεία και θρησκειες, παράδοση και ἐκσυγχρονισμός, ή παρουσίαση τῆς βίβλου, ή ἴστορικὴ ἀφήγηση, ἐρμηνευτικὲς προσεγγίσεις τοῦ δόγματος, ή λειτουργία τῆς τέχνης), οἱ διδακτικὲς προσεγγίσεις τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν, θέματα διαπολιτισμικῆς ἐκπαίδευσης (θρησκείες και πολιτισμός, ή θρησκευτικὴ διάσταση), τὰ δικαιώματα τοῦ παιδιοῦ και ἡ προαγωγὴ τῆς ψυχικῆς και πνευματικῆς του ὑγείας, οἱ σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας, τεχνικὲς ἐπίλυσης συγκρούσεων, ή χοήση τῶν νέων τεχνολογιῶν στὸ σχολεῖο, τὰ Ἀναλυτικὰ Προγράμματα και ἡ ἐφαρμογή τους. Επίσης κατὰ τὸν Ἀπρίλιο πραγματοποιήθηκε ή Β' φάση τῶν ἐφαρμοσμένων παιδαγωγικῶν πρακτικῶν γιὰ τὴ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν.

Πανελλήνιος Θεολογικὸς Σύνδεσμος - Καιρὸς

‘Ο Πανελλήνιος Θεολογικὸς Σύνδεσμος - Καιρὸς διοργάνωσε στὴν Θεσσαλονίκη ἔναν ἐαρινὸ κύκλο ἐπιμορφωτικῶν συναντήσεων μὲ γενικὸ τίτλο «Θρησκεία και

Έπιστήμη Τὸ ξῆτημα τῆς Δημιουργίας». Έλαβαν μέρος ό Θεόδωρος Άμπατζόπουλος, καθηγητής Γενετικής, Άναπτυξης και Μοριακής Βιολογίας στὸ Τμῆμα Βιολογίας τῆς Σχολῆς Θετικῶν Έπιστημῶν τοῦ ΑΠΘ μὲ θέμα: «Ο δογματισμὸς στὴ Βιολογία καὶ τὴ Θεολογία» (21.4.2010), ό Μιλιάδης Κωνσταντίνου, καθηγητής Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ Βιβλικῆς ἐβραϊκῆς γλώσσας στὸ Τμῆμα Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ μὲ θέμα: «Σύγχρονες ἔρμηνευτικὲς προσεγγίσεις τῶν Βιβλικῶν ἀφηγήσεων γιὰ τὴ Δημιουργία» (30.4.2010), ό παπτὴρ Εἰρηναῖος Δεληδῆμος μὲ θέμα: «Γένεσις καὶ σύγχρονα ἐπιστημονικὰ δεδομένα» (7.5.2010), ἡ Ἀγγελικὴ Ζιάκα, λέκτορας Θρησκειολογίας στὸ Τμῆμα Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ μὲ θέμα: «Η Δημιουργία στὰ ἄλλα θρησκεύματα» (14.5.2010), ό Γιώργος Ζωγραφίδης, ἐπίκουρος καθηγητής Φιλοσοφίας στὸ Τμῆμα Φιλοσοφίας καὶ Παιδαγωγικῆς τῆς Φιλο-

σοφικῆς Σχολῆς ΑΠΘ μὲ θέμα: «Ἄνθρωπος καὶ κόσμος στὸν ἀρχαίους ἐλληνικοὺς μύθους καὶ τὴ φιλοσοφία» (21.5.-2010), ό Χρυσόστομος Σταμούλης, ἀναπληρωτής καθηγητής Δογματικῆς καὶ Συμβολικῆς Θεολογίας καὶ τῆς Φιλοκαλῆς Αἱσθητικῆς τῆς Ὁρθοδοξίας στὸ Τμῆμα Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ μὲ θέμα: «Ἡ εὐκαιρία τῆς ἀποδόμησης: Παραλειπόμενα ἀπὸ τὸ διάλογο Θεολογίας καὶ Ἐπιστήμης» (28.5.2010).

Ἐπίσης ό Πανελλήνιος Θεολογικὸς Σύνδεσμος - Καιρὸς διοργάνωσε στὴν Ἀθήνα ἐπιμορφωτικὴ συνάντηση μὲ θέμα: «Μαθαίνοντας τὴν ἄγνωστη «γλῶσσα» τῶν ἐφῆβων». Έλαβαν μέρος οἱ θεολόγοι καθηγητές Γεώργιος Κίσσας, Δρ. Ψυχολογίας-Ψυχοθεραπευτής, Κυριάκος Βλασσόπουλος, Ψυχοθεραπευτής-Ομαδικὸς ἀναλυτής καὶ Λεωνίδας Κωλέπης, Ψυχολόγος-Οἰκογενειακὸς σύμβουλος-Ψυχοθεραπευτής.

ΓΕΡΟΝΟΤΑ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009: Αθήνα

Στὶς 29 Δεκεμβρίου τοῦ 2009 στὴν Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν πραγματοποιήθηκε εἰδικὴ τελετὴ γιὰ τὴν ἀπονομὴ τιμητικῶν βραβείων. Μεταξὺ ἄλλων βραβεύθηκε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γρεβενῶν Σέργιος (Σιγάλας) γιὰ τὸ πολὺ ἀξιόλογο συγγραφικὸ καὶ ἐκδοτικό του ἔργο. Αξίζει ἐδῶ νὰ σημειωθεῖ πώς ὁ Μητροπολίτης Γρεβενῶν Σέργιος ἔχει συγγράψει καὶ ἐκδόσει ἔως τώρα σὲ ἑπτὰ τόμους τὸ ἀρχειακὸ ὑλικὸ τῆς πατριαρχικῆς καὶ σταυροπηγιακῆς μονῆς τῆς

Θείας Μεταμορφώσεως - Ὁσίου Νικάνορος. Τὸ πολύτομο αὐτὸ ἔργο ἀποτελεῖ μία σημαντικὴ συμβολὴ στὴν ἰστορία τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν ἀλλὰ καὶ τῆς εὐρύτερης περιοχῆς.

ΜΑΪΟΣ 2010: Μόσχα

Ἀπὸ 22-31 Μαΐου πραγματοποιήθηκε ἐπίσημη ἐπίσκεψη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου στὸ Πατριαρχεῖο Μόσχας. Στὴ συνέχεια παραθέτουμε τὴν ὁμιλία ποὺ ἐκφώνησε ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κατὰ τὴν ἐορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς.

*Ομιλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸ τοῦ Σωτῆρος,
κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἅγιου Πνεύματος
καὶ τῶν Ἅγιων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου
(25 Μαΐου)*

«Μακαριώτατε καὶ Ἅγιώτατε ἀδελφέ, Ιερώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι ἀδελφοὶ Ἱερόρρχαι, Ἐξοχώτατοι, Τέκνα τῆς Ἐκκλησίας εὐλογημένα, Σήμερον ἑορτάζομεν τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἅγιου Πνεύματος. Ἄλλ' ἡ παροῦσα ἡμέρα δὲν περιορίζεται εἰς μόνην τὴν ἑορτὴν αὐτήν. Υπάρχει καὶ ὁ δεύτερος ἑορτασμός, ὁ ὅποιος ὅμως καὶ αὐτὸς συνδέεται στενότατα μετὰ τῆς χθεσινῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς.

Οἱ ἐκ διαφόρων χωρῶν τῆς οἰκουμένης συναχθέντες τότε διὰ τὴν ἑορτὴν εἰς Ἱεροσόλυμα, Ἰουδαῖοι τε καὶ προσήλυτοι, ἥκουσον ἔκπληκτοι τὸ κήρυγμα τῶν Ἀποστόλων ἔκαστος εἰς τὴν ἴδιαν τοῦ γλῶσσαν. Ἀπέδειξε λοιπὸν τότε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ὅτι ὅλαι αἱ γλῶσσαι τῶν ἀνθρώπων δύνανται νὰ ἐκφράσουν τὸν λόγον τοῦ σαρκωθέντος Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ διαδώσουν τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων. Τὸ μήνυμα τοῦτο τῆς Πεντηκοστῆς ἐξ ἀρχῆς ἔθεσαν εἰς ἑφαδιογήν οἱ ἀνὰ τοὺς αἰῶνας ἀγωνισθέντες πρὸς διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς νέους λαοὺς καὶ νέας γλώσσας. Ἄλλα μεταξὺ τῶν πολυαριθμῶν αὐτῶν Ἱεραποστόλων οὐδὲὶς ἐπέτυχε τόσον σημαντικὰ ἀποτελέσματα, ὅσον οἱ σήμερον ἑορτάζομενοι Ἅγιοι ἀδελφοὶ Κύριλλος καὶ Μεθόδιος, οἱ ὅποιοι, διὰ τῆς ἐπινοήσεως τῆς πρώτης σλαυικῆς ἀλφαβήτου καὶ διὰ τοῦ ὅλου ἔργου των, ἔθεσαν κυριολεκτικῶς τὰς βάσεις πρὸς ἐκχριστιανισμὸν καὶ ἐκπολιτισμὸν ὅχι ἐνὸς μόνον ἔθνους, ἀλλὰ σχεδὸν ὀλοκλήρου τοῦ σλαυικοῦ κόσμου καὶ ἀλληλόθως μετέβαλον τὴν πορείαν τῆς παγκο-

σμίου ιστορίας. Δὲν εἶναι παράδοξον ὅτι ὅχι μόνον τοὺς τιμοῦν μεγάλως οἱ ἀμέσως ὀφεληθέντες ἐκ τοῦ ἔργου αὐτῶν Ὁρθόδοξοι σλαυικοὶ λαοί, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπὶ αἰῶνας προσκολλημένη εἰς τὴν λατινικὴν γλῶσσαν Ἐκκλησία τῆς Ρώμης, ἡ ὅποια τελικῶς υἱοθέτησε τὸ παράδειγμα αὐτῶν διὰ τῆς Β' Βατικανῆς Συνόδου καὶ πατόπιν, ἐν ἔτει 1980, διὰ τοῦ σλαύου Πάπα Ἰωάννου Παύλου τοῦ Β' ἀνεκήρυξεν αὐτούς «προστάτας τῆς Εὐρώπης», ὅμοι μετὰ τοῦ Ἰταλοῦ Ἅγιου Βενεδίκτου.

Οἱ σημερινὸς ἑορτασμὸς τῆς μνήμης τῶν Ἅγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου, κατὰ σπανιότατην σύμπτωσιν ἀκολουθῶν τὸν ἑορτασμὸν τῆς Πεντηκοστῆς, συμβούλιζει ὡραιότατα τὴν στενὴν σχέσιν αὐτῶν πρὸς ἐκείνην. Οἱ πολυάριθμοι καὶ θαυμαστοὶ καρποὶ τοῦ ἔργου τῶν δύο Ἅγιων ἐβλάστησαν ἐκ τοῦ αἰώνιου πνευματοφόρου δένδρου, τὸ ὅποιον ἔχει τὰς φίλιας του εἰς τὸ θαῦμα τῆς Πεντηκοστῆς.

Ἄλλα σήμερον ἑορτάζομεν καὶ τὴν Ὑμέτεραν ὄνομαστικὴν ἑορτὴν, Ἅγιώτατε ἀδελφέ. Αἰσθανόμεθα ἴδιαιτέραν χαρὰν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν εἰλικρινῶς διότι ἐπελέξατε τὰς ἡμέρας ταύτας διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἐπισκέψεως ἡμῶν εἰς Ρωσίαν, ὅστε νὰ συνεορτάσωμεν ἐνταῦθα καὶ ταύτην τὴν προσωπικὴν Σας ἑορτὴν. Εὐχόμεθα δὲ εἰς Ὑμᾶς ἐξ ὅλης καρδιᾶς ὑγείαν, εἰρήνην καὶ πᾶσαν εὐλογίαν οὐράνιον εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

Ἐπὶ πλέον ὅμας εὐχόμεθα ὄλοψύχως ὅπως, ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμα τοῦ προστάτου ὑμῶν Ἅγιου Κυρίλλου, κατορθώσετε νὰ δημιουργήσετε τὸ νέον ἀλφάβητον, διὰ τοῦ ὅποιου αἱ αἰῶνιοι ἀλήθειαι τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς πίστεως θὰ καταστοῦν προσιταὶ εἰς τὴν σύγχρονον Ρωσικὴν ψυχήν, ἡ ὅποια μετὰ τὰς τραγωδίας

τοῦ παρελθόντος, μετά τὴν βαβυλώνειον αἰχμαλωσίαν ὑπὸ τὸν μαχητικὸν ἀθεῖσμὸν τοῦ μαρξισμοῦ, μετά τὴν ἐν συνέχειᾳ ἐπελθοῦσαν κρίσιν καὶ ἀβεβαιότητα, εἰσῆλθεν εἰς τὴν τρίτην χιλιετίαν μὲν νέας δυνάμεις καὶ προχωρεῖ μὲν αἰσιοδοξίαν πρὸς τὸ μέλλον, ὑπὸ τὴν νέαν λίαν δυναμικὴν καὶ ἀποτελεσματικὴν πολιτικὴν ἡγεσίαν τῆς χώρας. Εἰς αὐτὴν τὴν νέαν Ρωσίαν ἡ Ἅγια Ρωσικὴ Ἐκκλησία ἔχει ἀπεράντους δυνατότητας, ἀλλὰ καὶ νέας προκλήσεις, αἱ ὅποιαι χρειάζονται νέας μεθόδους, νέας προσεγγίσεις, νέαν γλῶσσαν.

Τὸν προσωπικόν Σας πόθον πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν διεκρίναμεν εἰς πολλὰ σημεῖα τοῦ ἐνθρονιστηρίου λόγου Σας. Διεκρίναμεν ἐκεῖ τὸν πόθον Σας ὥστε «ἡ ἀλήθεια καὶ ὁραιότης τῆς Ὁρθοδοξίας», «αἱ πνευματικαὶ καὶ ἡθικαὶ ἀξίαι» νὰ συνδεθοῦν πρὸς τὴν «προσωπικήν, οἰκογενειακὴν καὶ κοινωνικὴν ζωήν» καὶ ὁ «αἰώνιος Θεῖος Λόγος» νὰ συσχετισθῇ πρὸς τὴν «πραγματικότητα τῆς καθημερινῆς ζωῆς». Ἐσημειώσαμεν προσέτι τὴν προτροπήν Σας πρὸς τοὺς κληρικοὺς νὰ μὴ περιορίζωνται εἰς μόνον τὸ κήρυγμα ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν Ναῶν, ἀλλὰ νὰ προσέρχωνται εἰς «ἀνοικτόν, φιλικὸν καὶ ἐνδιαφέροντα διάλογον», εἰς τὸν ὅποῖον «οἱ δύο συνομιλοῦν καὶ προσέχουν ὁ ἔνας τὸν ἄλλον». Ἰδιαιτέρως ἐπροσέξαμεν τὴν προτροπήν Σας πρὸς τοὺς ἱερεῖς νά «συναντοῦν τὸν νέον, ὅσον δύσκολον καὶ ἀν εἶναι αὐτό», διὰ νὰ τοὺς βοηθήσουν νὰ εὔρουν «τὴν πύστιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὸ νόημα τῆς ζωῆς».

Τὰ ζητήματα αὐτὰ δὲν ἀπασχολοῦν μόνον Ὑμᾶς, Ἀγιώτατε Ἄδελφέ, ἀλλὰ ἀπασχολοῦν ὅλους μας. Αἱ ἐπελθοῦσαι κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας παγκόσμιοι ἀλλαγαὶ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἀπαιτοῦν καὶ ἀλλαγὰς εἰς τοὺς τρόπους ἐπαφῆς τῶν

λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς ἐκτὸς αὐτῆς εὐρισκομένους.

Ἐχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ ἐπιτύχετε καὶ εἰς τὸν τομέα τοῦτον, καὶ εἰς ἄλλα ζητήματα καὶ προβλήματα, τὰ ὅποια ὁρθώνονται ἔμπροσθέν Σας ἢ ἵσως ὁρθωθοῦν κατὰ τὸ μέλλον. Ἐχομεν τὴν πεποίθησιν αὐτήν, διότι ἡδὴ ἐκ τῆς μακρᾶς καὶ πλουσιωτάτης ἐκκλησιαστικῆς δραστηριότητός Σας γνωρίζομεν καλῶς τὸν δυναμισμὸν καὶ τὰς ἴκανότητάς Σας. Πέραν ὅμως τοῦ προσωπικοῦ ἰσχυροῦ Σας χαρακτῆρος καὶ τῆς ἀφοσιωσέως Σας εἰς τὸ ἔργον, εἰς τὸ ὅποιον Σᾶς ἐκάλεσεν ὁ «ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσι Θεός» (Α΄ Κορ. 12, 6), ἔχετε ὡς στήριγμα καὶ τὸν ἀκατάβλητον δυναμισμὸν τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ, τῆς συλλογικῆς Ρωσικῆς ψυχῆς.

Αὐτὸν τὸν θαυμαστὸν δυναμισμὸν τῆς Ρωσικῆς ψυχῆς ἐνσαρκώνει περισσότερον οἰσουδήποτε ἄλλου πράγματος ὁ μεγαλειώδης Ναὸς τοῦ Σωτῆρος, ἐντὸς τοῦ ὅποιού ἔσχομεν τὴν χαρὰν νὰ συλλειτουργήσωμεν σήμερον.

Κατὰ τὴν γνωστὴν διήγησιν, οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ μεγάλου κνιεἴη Βλαδιμήρου εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔξεπλάγησαν ἐκ τῆς ὡραιότητος τοῦ Ναοῦ τῆς Ἅγιας Σοφίας καὶ τῆς ἐν τῷ ναῷ τελουμένης Θείας Λειτουργίας. Ἡ ὡραιότης λοιπὸν εἴλκυσε τὴν Ρωσικὴν ψυχὴν εἰς τὸν Ὁρθόδοξον Χριστιανισμόν. Καὶ αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ὡραιότητα ἐγέννησε τὸ ἀπειρον πλῆθος τῶν ὡραίων ναῶν καὶ μονῶν τῆς Ρωσικῆς γῆς, μὲ τοὺς χρυσοὺς τρούλλους καὶ τὰ ὑψηλὰ κωδωνοστάσια. Ἀποκορύφωμα δὲ ὅλων ὑπῆρξεν ὁ ναὸς οὗτος τοῦ Σωτῆρος, μέγιστος πάντων, θαυμαστὸς ἀπὸ πάσης ἐπόψεως.

Ἐκτίσθη ὡς εὐχαριστία πρὸς τὸν Χριστὸν διὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ εἰσβαλόντος

κατὰ τὸ 1812 Ναπολέοντος, καὶ ἀφ' οὗ ἡ Ἅγια Μόσχα εἶχε θυσιασθῆ παραδοθεῖσα εἰς τὸ πῦρ διὰ νὰ σωθῇ ἡ Ρωσία, ὅπως περιγράφεται εἰς τὸ μέγα ἔπος “Πόλεμος καὶ Εἰρήνη”. Ἀνηγέρθη κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δόξης τῆς Ρωσικῆς λογοτεχνίας καὶ φιλοσοφίας, ὅτε ἡ σύγκρουσις πίστεως καὶ ἀπίστειας συνεκλόνει τὴν Ρωσικὴν ψυχὴν καὶ ἐδημιούργησε τὰ κορυφαῖα ἀριστονοργήματα τοῦ Ντοστογέφσκι καὶ τοῦ Τολστοῦ, ὅτε διεμορφώνοντο τὰ ἀντίθετα φεύγατα τῶν Δυτικοφίλων καὶ τῶν Σλαυοφίλων. Ἔξησε κατόπιν τὴν προσωφινὴν νίκην τῶν “δαιμόνων” τῆς ἀθεϊᾶς, εἶδε τὰς χιλιάδας τῶν μαρτύρων τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τελικῶς κατέστη καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ναός αὐτὸς ἔνας “Μεγαλομάρτυς”, θανατωθεὶς ἐπειδὴ ἡ ὥραιότης του ἀπέτελει διαρκῆ ὅμονον πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἡνώχλει τὸν ἄθεον τύραννον.

Μόλις ὅμως συνεπληρώθησαν τὰ 70 ἔτη τῆς Βαβυλωνείου αἰχμαλωσίας, ἡ Ρωσία ἐνεθυμήθη πάλιν τὰς χριστιανικάς της ρίζας καὶ ἔωρασε μεγαλοπρεπῶς τὴν χιλιετίαν ἀπὸ τῆς βαπτίσεως τῶν Ρώσων! Τὸ θαῦμα εἶχε γίνει, ὁ Χριστὸς εἶχε νικήσει! Καὶ ἡ Ρωσικὴ ψυχὴ εὐγνωμονοῦσα ἀπεφάσιζε νὰ ἀνεγείρῃ ἐκ νέου τὸν κατεδαφισθέντα μέγαν Ναόν.

Πολλοὶ ἀμφέβαλλον ἐὰν θὰ ἐπετύγχανε τὸ παράτολμον ἐπιχείρημα, ἐν μέσῳ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης οἰκονομικῆς κρίσεως καὶ τῆς ἐπικρατούσης ἀπαισιοδοξίας διὰ τὸ μέλλον τοῦ λαοῦ.

‘Ἄλλ’ ὁ Ναός ἐκπίσθη πάλιν καὶ ἡ εἰσοδος εἰς τὴν τρίτην χιλιετίαν πανηγυρίσθη διὰ τῶν ἐγκανίων τοῦ μεγαλειώδους τούτου συμβόλου τῆς νίκης καὶ τοῦ θριάμβου.

Ἀτενίζοντες λοιπόν σήμερον τὸ μεγαλεῖον τοῦ Ναοῦ τούτου, καθιορῶμεν δι’ αὐτοῦ τὴν δύναμιν τῆς Ρωσικῆς ψυχῆς καὶ

τὴν ἀποφασιστικότητά της νὰ προχωρῇ εἰς ὅ,τι φαίνεται ἀκατόρθωτον. Ἄρκει βεβαιῶς νὰ τίθεται ὡς θεμέλιον κάθε προσπαθείας ὁ Χριστός: “θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὃς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός” (Α΄ Κορ. 3, 11).

Καθὼς ὅμως ἡ Ρωσικὴ Ὁρθοδοξία καὶ ὁ Ρωσικὸς λαὸς ἀτενίζουν πρὸς τὸ μέλλον μὲ ἐλπίδας, πολλοὶ ἐν τῇ Δύσει ἀνησυχοῦνται μάρτιος ἀναπτύσσεται τώρα ἔνας Ρωσικὸς ἐθνικισμός, ἐπικίνδυνος διὰ τὴν εἰρήνην τοῦ κόσμου. Ἀνησυχοῦν καὶ διὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὄρου “Ἄγια Ρωσία”. Βεβαίως εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς ὑπάρχουν ἐθνικισταί, παντοῦ ἀναφύονται προβλήματα ἐξ αὐτῶν. ‘Άλλ’ ἐὰν σήμερον ἔνας Ρώσος εἶναι ἐθνικιστής, αὐτὸς προσβάλλει κάθε γηγάντιαν Ρωσικὴν κληρονομίαν, ὅπως καὶ κάθε Ὁρθόδοξον Ρωσικὴν παραδοσιν καὶ θεολογίαν.

Κατ’ ἀρχὴν προδίδει ἀκριβῶς τὴν μεγαλειώδη Ρωσικὴν ἰδέαν, ἡ ὅποια ἐνέπνεε τοὺς μεγάλους Ρώσους διανοούμενους τοῦ 19ου αἰῶνος. Διότι ἡ ἰδέα ἐκείνη ἀνεπτύχθη κατ’ ἀντίθετιν πρὸς τοὺς ἐθνικισμοὺς τῶν Εὐρωπαίων τῆς Δύσεως καὶ ἐθεώρει τὸν Ρωσικὸν λαὸν ὅργανον τοῦ Θεοῦ πρὸς συμφιλίωσιν τῶν λαῶν καὶ ἀδελφικὴν συνένωσιν ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Βλέπομεν εἰς ὅλους αὐτοὺς τοὺς συγγραφεῖς τὴν μεγάλην ἀγάπην των πρὸς τὴν Ρωσίαν καὶ τὸν Ρωσικὸν λαὸν νὰ συνενώνεται μὲ τὴν ἀγάπην των πρὸς ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα ἐν τῷ πνεύματι τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ. Ταῦτα εἶναι ἀντίθετα πρὸς κάθε ἔννοιαν ἐθνικισμοῦ.

‘Ομοίως ἀντίθετος πρὸς κάθε ἐθνικισμὸν εἶναι ἡ Ρωσικὴ Ὁρθόδοξος θεολογία, ὅπως ὀλοκληρώνεται κατ’ ἔξοχὴν εἰς τὰ ἔργα τῶν κορυφαίων Ρώσων θεολόγων Βλαδιμήρου Λόσσκι καὶ Γεωργίου Φλω-

ρόφσκι. Τούτων ἡ μεγάλη ἀγάπη πρὸς τοὺς παλαιοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας, οἱ δόποιοι βεβαίως δὲν ἥσαν Ρώσσοι, ἀποδεικνύει σαφῶς ὅτι ἡ Ρωσικὴ θεολογία δὲν γνωρίζει ἐθνικοὺς περιορισμούς. Ἀνάλογα συμπεράσματα συνάγονται ἐκ τῆς μελέτης τῆς ἐν γένει Ρωσικῆς εὐσεβείας, ὅπως θαυμασίως περιγράφεται ὑπὸ τοῦ Νικολάου Ἀρσενεφ.

Προσθέτομεν εἰς τὰῦτα ὅτι ἔνεος πρὸς κάθε ἔννοιαν ἐθνικισμοῦ εἶναι καὶ ὁ ὄρισμὸς τῆς “Ἄγιας Ρωσίας”, ὅπως ἐδόθη παρ’ Ὑμῶν, Ἀγιώτατε καὶ ἀγαπητέ ἀδελφέ, κατὰ τὸν ἐνθρονιστήριον λόγον Σας: “Σύστημα ἀξιῶν, τὸ δόποιον ἐμφανίζεται εἰς τὸν κόσμον ὡς ‘ἡνωμένος Ὁρθόδοξος πολιτισμός’”. Προσυπογράφομεν τὸν θαυμάσιον τοῦτον ὁρισμὸν καὶ πιστεύομεν καὶ ἡμεῖς ὅτι ἡ “Ἄγια Ρωσία” εἶναι ἔννοια πνευματική καὶ ὅχι ἐθνικιστική, ὅτι εἶναι τὸ “σύστημα ἀξιῶν” τὸ δόποιον ἐβίωσαν οἱ μεγάλοι Ἅγιοι τῆς Ρωσίας, αὐτὸ τὸ δόποιον ἐνέπνευσε τοὺς μεγάλους Ρώσους συγγραφεῖς, αὐτὸ τὸ δόποιον ἐκράτησε ζῶσαν τὴν Ὁρθόδοξον Χριστιανικὴν πίστιν εἰς τὸν Ρωσικὸν λαὸν κατὰ τὴν μακρὰν δοκιμασίαν τοῦ ἀθεϊστικοῦ διωγμοῦ καὶ ἀνέδειξεν ἐξ αὐτοῦ πλῆθος νέων μαρτύρων τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι τὸ σύνολον τῶν ἀξιῶν τῆς Ὁρθόδοξου Χριστιανικῆς παραδόσεως, ὅπως αὗται ἦνθησαν ἐντὸς τῶν ἀπεράντων ἐκτάσεων τῆς Ρωσικῆς ψυχῆς καὶ ἐξ αὐτῆς ἀπευθύνονται ἀνευ συνόρων εἰς ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα. Καὶ πλήθη ἀνθρώπων διαφόρων ἐθνῶν καὶ γλωσσῶν ἔχουν ἀγαπήσει τοὺς Ρώσους Ἅγιους, ὅπως τὸν Σεραφεὶμ τοῦ Σάρωφ, τὸν Ἰωάννην τῆς Κροστάνδης, τὸν Σιλουανὸν τοῦ Ἀθω, τὸν Λουκᾶν τὸν ἴατρόν, οἱ διανοούμενοι ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος σαγηνεύονται ὑπὸ τῶν Ρώσων συγγραφέων Ντο-

στογιέφσκι καὶ Τολστοῦ, καὶ τὰ πανανθρώπινα μηνύματα τῶν Ρώσων Ἅγιων καὶ τῶν Ρώσων συγγραφέων δύνανται ὅντως νὰ καταστοῦν ὅργανον τοῦ Θεοῦ πρὸς συμφιλίωσιν τῶν λαῶν καὶ “εἰρήνην τῷ κόσμῳ” (mir vmiru), καθὼς μάλιστα ἡ Ρωσικὴ γλῶσσα ἐκφράζει διὰ τῆς αὐτῆς λέξεως καὶ τὴν εἰρήνην καὶ τὸν κόσμον.

Ἀκόμη θέλομεν νὰ προσθέσωμεν ὅτι δι’ ἡμᾶς ἡ δόξα τῆς μεγάλης Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ δόξαν ὅλης τῆς Ὁρθόδοξίας, κατ’ ἐξοχὴν ὅμως δόξαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ ὅποια πρὸ μίας χιλιετίας ἐγένενησεν ἐν Χριστῷ τὴν Ρωσικὴν Ὁρθόδοξίαν, κατὰ δὲ τὸ 1589 διὰ τοῦ προκατόχου ἡμῶν Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ιερεμίου Β΄ ἀνύψωσε τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν εἰς Πατριαρχεῖον.

Ὑπενθυμίζομεν ὅτι ἡ Κωνσταντινούπολις δὲν ἥτο τὸ κέντρον ἐνὸς ἔθνους, ἀλλὰ κέντρον πολυεθνικῆς αὐτοκρατορίας, ἐστω καὶ ἀν ὑπερίσχυεν ἐντὸς αὐτῆς ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα. Εἰς τὴν πραγματικότητα ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι λαοὶ ἀπετέλουν μίαν πολιτιστικὴν ἐνότητα, τὴν ὅποιαν προσφυῶς ὁ γνωστὸς Ρώσσος ἵστορις Δημήτριος Obolensky ὠνόμασε “Βυζαντινὴ Κοινοπολιτείαν”. Ἡτο ἐνότης πολλῶν λαῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἀνεξαρτήτων τοπικῶν ἐκκλησιῶν, αἱ δόποιαι ἀπετέλουν μέρη τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, μὲ μίαν πίστιν ἀλλὰ διαφόρους γλώσσας, κατὰ τὸ πρότυπον τῆς Πεντηκοστῆς. Καὶ βεβαίως αἱ διαφοροὶ τῶν γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν δὲν ἐμποδίζουν μέχρι σήμερον νὰ ἀποτελοῦν ὅλαι αὐταὶ αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ἐν ὁραγνικὸν σύνολον, ἡ, ἀκριβέστερον, ἔνα θεανθρώπινον ὁργανισμόν, τὸ σῶμα τοῦ ζῶντος Χριστοῦ, ὅπως περιγράφεται θαυμασίως ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ρώσου Θεολόγου Γεωργίου Φλωρόφσκι.

Κλείοντες τὸν λόγον, μεταφέρομεν εἰς δῆλους ὑμᾶς ώς Πατριάρχης τῆς Κωνσταντινούπολεως, τὴν εὐλογίαν ἐκ τῆς Ἅγιας Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἀπὸ τῆς βαπτίσεως τῶν Ρώσων κατὰ τὸ 988 ἐπὶ αἰδῶνας πολλοὺς ὑπῆρξεν ἡ ἴστορικὴ Μήτηρ τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδοξίας καὶ διαρκής ζωτικὴ πηγὴ ἀναβλύουσα τὰς ἀρχὰς τοῦ Ρωσικοῦ πολιτισμοῦ, τῆς Ρωσικῆς τέχνης καὶ εὔσεβείας.

Μεταφέρομεν τὴν εὐλογίαν ἐκ τῆς ἐνδόξου Πόλεως, ἐκ τῆς ὁποίας ὁ μέγας προκάτοχος ἡμῶν Ἀγιος Πατριάρχης Φώτιος ἀπέστειλε κατὰ τὸ 863 εἰς τὰ ἔθνη τῶν Σλαύων τοὺς σήμερον ἕορταζομένους ἐνδόξους Ἅγιους Κύριλλον καὶ Μεθόδιον. Προσθέτομεν ὅτι ὁ αὐτὸς Ἀγιος Πατριάρχης ὀλίγον ἐνωρίτερον εἶχεν ἥδη ἀποστέλλει ἄλλους ιεραποστόλους καὶ εἰς τὴν Ρωσικὴν γῆν.

Μεταφέρομεν εἰς ὑμᾶς τὴν εὐλογίαν ἐκ τῆς Πόλεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ κατὰ τὸ 381 οἱ θεοφόροι Πατέρες τῆς Δευτέρας Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀλοικλήρωσαν τὸ Ἀγιον τῆς Πίστεως Σύμβολον, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν ἀκλόνητον ὁμοιογίαν τῆς κοινῆς πίστεως δὲν τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, τὸ Σύμβολον τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν πρώτην χι-

λιετίαν διεκράτει καὶ τὴν ἐνότητα τῆς Χριστιανικῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως.

Μεταφέρομεν τὴν εὐλογίαν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τῆς Νικαίας, τῆς Ἐφέσου, τῆς Χαλκηδόνος. Τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἅγιου Ὁρούς Ἀθω, τοῦ πολυεθνικοῦ τούτου καὶ ἀγαπητοῦ εἰς δῆλους κέντρου τοῦ Ὁρθοδόξου μοναχισμοῦ, καὶ τῆς Ἱερᾶς νήσου τῆς Ἀποκαλύψεως τῆς Πάτμου. Τὴν εὐλογίαν τῆς ἐνδόξου Θεσσαλονίκης, πατρίδος τοῦ Ἅγιου Δημητρίου καὶ τῶν Ἅγιων Κυριλλού καὶ Μεθοδίου. Τὴν εὐλογίαν τῶν ἐπτὰ ἀρχαίων ἐκκλησιῶν τῆς Ἀποκαλύψεως, τῶν πολυαριθμῶν πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἔνθα ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ πλήθους ἄλλων πόλεων, αἱ ὁποῖαι ἔχουν νέφη ὀλόκληρα μαρτύρων καὶ ἄλλων ἀγίων ἐν οὐρανοῖς, ἔστω καὶ ἀν δὲν ἔχουν σήμερον χριστιανικὰ ποίμνια ἐπὶ τῆς γῆς.

Σᾶς μεταφέρομεν τὰς εὐλογίας δῆλων τῶν Ἅγιων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ πλήθους ἀναριθμήτου ἄλλων, εἴτε γνωστῶν εἴτε “ἀγνώστων τοῖς ἀνθρώποις, γνωστῶν δὲ μόνω τῷ Θεῷ”.

Καὶ ζητοῦμεν ἀπὸ σᾶς μόνον τὴν ἀγάπην καὶ τὰς προσευχάς σας».

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Ἐπισκοπικὴ Συνέλευση τῶν Ὁρθοδόξων
Ἐπισκόπων Ἀμερικῆς

‘Ως προετοιμασία ἐνόψει τῆς Ἅγιας καὶ Μεγάλης Συνόδου καὶ γιὰ τὴ διευθέτηση τῶν κανονικῶν ἀνωμαλιῶν στὴν περιφέρεια τῆς Βορείου καὶ Κεντρικῆς Ἀμερικῆς (τὰ γνωστὰ προβλήματα τῆς «διασπορᾶς»:

παράλληλοι Ὁρθόδοξοι ἐπίσκοποι ἀπὸ διαφορετικὲς Ὁρθόδοξες δικαιοδοσίες στὶς ἵδιες περιφέρειες, κ.λπ.) ἡ πρώην Διαρκὴς Συνδιάσκεψη Ὁρθοδόξων Ἐπισκόπων στὴν Ἀμερικὴ (S.C.O.B.A.) ὀνομάζεται τώρα Ἐπισκοπικὴ Συνέλευση τῆς Περιφέρειας Ἀμερικῆς, αὐξάνει τὰ μέλη

της καὶ ἀναδιογανώνεται γιὰ μία πιὸ ἐνεργὸ ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων ποὺ βιώνουν οἱ Ἐκκλησίες τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ Σύνοδος ἔξέδωσε τὸ ἀκόλουθο μήνυμα:

Μήνυμα

Δοξάζουμε τὸ ὄνομα τοῦ Τοιαδικοῦ Θεοῦ ποὺ μᾶς συγκέντρωσε στὴν πρώτη Ἐπισκοπικὴ Συνέλευση τῆς περιφέρειας αὐτῆς στὴ Νέα Υόρκη στὶς 26-28 Μαΐου 2010 ὡς ἐφαρμογὴ τῶν ἀποφάσεων τῆς Δ' Προ-Συνοδικῆς Παν-Ορθόδοξης Συνδιασκέψεως ποὺ ἔλαβε χώρα στὸ Ὁρθόδοξο Κέντρο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὸ Σαμπεζὲν τῆς Ἐλβετίας στὶς 6-12 Ιουνίου 2009, μετὰ ἀπὸ πρωτοβουλία τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου.

Συναγμένοι στὴ χαρὰ τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς, ταπεινὰ ἀναγνωρίζουμε τὴν αὐλήση μας μέσα στὴν ἀνοξιότητά μας νὰ ὑπηρετοῦμε ὡς ὅργανα καὶ μαθητὲς τοῦ Παρακλήτου, δ' ὁποῖος «συγκροτεῖ ὅλον τὸν θεσμὸν τῆς Ἐκκλησίας» (Ἐσπερινὸς τῆς Πεντηκοστῆς).

Τιμοῦμε καὶ ἐκφράζουμε τὴν εὐγνωμοσύνη μας στοὺς πατριάρχες καὶ ἀντιπροσώπους τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, οἱ ὁποῖοι συγκεντρώθηκαν στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο στὶς 10-12 Οκτωβρίου 2008 γιὰ νὰ τονίσουν τή «σταθερή τους θέση καὶ ὑποχρέωση νὰ φυλάσσουν τὴν ἐνότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας» (Κανονισμὸς Δ' Παν-Ορθόδοξης Προ-Συνοδικῆς Συνδιασκεψῆς ἐν Σαμπεζύ, ἄρθ. 5.1a), ὅπου ἔξέφρασαν καὶ τὴ θέλησή τους καὶ τὴν «ἐπιθυμία γιὰ ἐσπεύσμένη θεραπεία κάθε κανονικῆς ἀνωμαλίας ποὺ ἔχει ἐμφανιστεῖ λόγῳ ἴστορικῶν συνθηκῶν καὶ ποιμαντικῶν ἀναγκῶν» (Μήνυμα Πατριαρχῶν 13.1-2).

Ἄναλογιζόμαστε αὐτοὺς οἱ ὁποῖοι ὁραματίστηκαν τὴν ἐνότητα σ' αὐτὴν τὴ γεωγραφικὴ περιφέρεια καὶ οἱ ὁποῖοι ἀγωνίσθηκαν νὰ ὑπερβοῦν τὶς κανονικές ἀνωμαλίες ποὺ ἐπακολούθησαν γιὰ πολλοὺς λόγους, ὅπως οἱ γεωγραφικὰ ἀλληλοκαλυπτόμενες δικαιοδοσίες. Ὁπως δὲ Κύριος στὴ Θεία Εὐχαριστία εἶναι «ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος» (Θεία Λειτουργία τοῦ Ἅγιου Ιωάννου τοῦ Χρυσοστόμου), ἔτσι τὸ Σῦνοδο Του ἀποτελεῖται ἀπὸ πολλὰ μέλη, καθὼς ἀποτελεῖ τὴ Μία Ἐκκλησία Του.

Εὐγνωμονοῦμε τὸν παντοδύναμο Θεὸν γιὰ τὴν κραταιώση τῆς Ὁρθοδοξίας, γιὰ τὴ διατήρηση τῶν παραδόσεών μας καὶ γιὰ τὴν ἐπίδραση τῶν κοινοτήτων μας στὴν περιφέρεια αὐτῆς. Η πραγματικότης αὐτῆς εἶναι ὄντως ἔνα θαῦμα καὶ μυστήριο.

Κατὰ τὴν συγκέντρωσή μας καὶ σὲ συμφωνία μὲ τοὺς κανονισμοὺς λειτουργίας τῶν Ἐπισκοπικῶν Συνελεύσεων, ὅπως ἔξεδόθησαν ἀπὸ τὴ Δ' Παν-Ορθόδοξη Προ-Συνοδικὴ Συνδιασκεψη, ἔχουμε ἐγκαθιδρύσει:

1. Αρχεῖο κανονικῶν ἐπισκόπων (ἄρθ. 6.1)
2. Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴ διευκρίνηση τῆς κανονικῆς καταστάσεως τῶν τοπικῶν κοινοτήτων τῆς περιφέρειας, οἱ ὁποῖες δὲν ὑπάγονται στὶς προαναφερθεῖσες κανονικές Αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες (ἄρθ. 6.2)
3. Αρχεῖο τῶν κανονικῶν κληρικῶν (ἄρθ. 6.3)
4. Ἐπιτροπές, οἱ ὁποῖες θὰ ἀναλαμβάνουν τὸ ἔργο τῆς Συνελεύσεως, συμπεριλαμβανομένων καὶ ξητημάτων λειτουργικῆς, ποιμαντικῆς, οἰκονομικῆς, παιδαγωγικῆς, οἰκουμενικῆς καὶ νομικῆς φύσεως (ἄρθ. 11 καὶ 12)
5. Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν προετοιμασία τῆς ὁργάνωσης τῶν Ὁρθοδόξων τῆς περιφέρειας σὲ κανονικὴ βάση (ἄρθ. 5.1)

Ἐπιπλέον τῶν ἀνωτέρω, ἔχουμε συμφωνῆσει ὅτι ἡ Συνέλευση θὰ δημιουργήσει καὶ θὰ διατρέξῃ κατάλογο ὅλων τῶν κανονικῶν κοινοτήτων τῆς περιφέρειας.

Ἐμεῖς ως ἐπισκοπικὴ Συνέλευση κατανοῦμε τὸν ἑαυτό μας ως συνεχιστὲς τῆς Διαιρούντος Συνόδου Ὁρθοδόξων Ἐπισκοπῶν στὴν Ἀμερική (S.C.O.B.A.), ἀναλαμβάνοντας τίς ὑπηρεσίες, τοὺς διαλόγους καὶ τὶς ἄλλες λειτουργίες τῆς.

Ἐξάλλου, κατὰ τὴν ἐπίσημη προτροπὴ τῶν ἱεραρχῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν δικαιοδοσίες στὸν Καναδᾶ, ἡ Συνέλευση θὰ ὑποβάλλει στὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη, σύμφωνα μὲ τοὺς κανονισμοὺς λειτουργίας (ἄρθ. 13), ἔκκληση νὰ διαιρέσει τὴ σημερινὴ περιφέρεια Βορείου καὶ Κεντρικῆς Ἀμερικῆς σὲ δύο διαφορετικὲς περιφέρειες, τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τοῦ Καναδᾶ. Ἐπιπλέον, μετὰ ἀπὸ ἔκκληση τῶν ἱεραρχῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν δικαιοδοσίες στὸ Μεξικὸ καὶ τὴν Κεντρικὴ Ἀμερικὴ, ἡ Συνέλευση παρομοίως θὰ αἰτήσει τὴν ἔνωση Μεξικοῦ καὶ Κεντρικῆς Ἀμερικῆς μὲ τὴν περιφέρεια τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

Ως Ὁρθόδοξοι ἱεράρχες σ' αὐτὴν τὴν εὐλογημένη περιφέρεια, ἐκφράζομε τὴν ἀποφασιστικότητά μας νὰ τηρήσουμε καὶ νὰ νιοθετήσουμε τοὺς κανονισμοὺς ποὺ ἔχουν προτείνει οἱ Παν-Ὁρθόδοξες Συνέλευσεις καὶ ποὺ ἐνεκρίθησαν ἀπὸ τὶς Αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες καὶ νὰ κάνουμε ὅ,τι εἶναι στὴ δύναμή μας διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ὥστε νὰ προωθήσουμε πράξεις ποὺ διευκολύνουν τὴν κανονικὴ τάξη στὴν περιφέρειά μας.

‘Ομολογοῦμε τὴν πιστότητά μας στὴν Ἀποστολικὴ Ὁρθόδοξη πίστη καὶ ὑποσχόμαστε νὰ προωθήσουμε «κοινὴ δράση γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ποιμαντικῶν ἀναγκῶν τῶν Ὁρθοδόξων ποὺ διαμένουν στὴν περιφέρειά μας» (Κανονισμοί, Ἀπόφαση 2C). Καλοῦμε τὸν ιερῆρο καὶ τοὺς πιστοὺς νὰ συνδράμουν στὶς προσπάθειές μας νά «διαφυλάξουμε καὶ νὰ συνεισφέρουμε στὴν ἑνότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὴν περιφέρεια, ὅσον ἀφορᾶ στὶς θεολογικές, ἐκκλησιολογικές, κανονικές, πνευματικές, φιλανθρωπικές, παιδαγωγικές καὶ ἱεραποστολικές της ὑποχρεώσεις» (ἄρθ. 5.1), καθὼς προσβλέπουμε μὲ προθυμία πρὸς τὴν Ἅγια καὶ Μεγάλη Σύνοδο.

Ἡ Συνέλευση ὀλοκληρώθηκε μὲ τὴν τέλεση τῆς Θείας Λειτουργίας τὴν Παρασκευὴν 28 Μαΐου στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τῆς Ἑλληνο-Ὀρθοδόξου Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Ἅγιας Τριάδος στὴ πόλη τῆς Νέας Υόρκης. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Λειτουργίας εὐχὲς ἀναπέμψθηκαν γιὰ τὴν ἀνάπταυση τῶν 11 θυμάτων τῆς τρέχουσας οἰκολογικῆς καταστροφῆς στὸν Κόλπο τοῦ Μεξικοῦ καὶ γιὰ τὴν παρογγοία τῶν οἰκογενειῶν τους καὶ γιὰ τὴ στήριξη ὅλων ὅσων βλάπτονται ἀπὸ τὴν καταστροφὴ αὐτῆς, καθὼς καὶ γιὰ ὅλους ὅσους ζοῦν κάτω ἀπὸ συνθῆκες πολέμου, διωγμοῦ, βίας καὶ καταπιέσεως.

Ἀπὸ τοὺς 66 ἱεράρχες στὶν περιφέρεια οἱ ἑξῆς 55 ἦταν παρόντες σ' αὐτὴν τὴν Συνέλευση:

*Ἀρχιεπίσκοπος Δημήτριος, Πρόεδρος
(ἀκολουθοῦν ὄνόματα Ἐπισκόπων καὶ
ὑπογραφές)*

Στὴ σύνταξη τῶν «Θεολογικῶν Χρονικῶν» συνεργάστηκαν ὁ Νικόλαος Ἀσπρούλης, ἡ Αἰκατερίνη Τσαλαμπούνη, ὁ π. Φίλιππος Ζυμάρης, ἡ Dragica Tadic καὶ ἡ Ελένη Κασσελούρη-Χατζηβασιλεάδη.